СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIII П'ЯТНИЦЯ, 9 ЧЕРВНЯ 2006 РОКУ ЧИСЛО 23 VOL. CXII FRIDAY, JUNE 9, 2006 No. 23

Росія розпочала жорстку ідеологічну війну проти України

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Росія попередила Европу про те, що до 2030 року вона стане постачальником більше 65 відс. газу в зону ЕС, а також порадила підприємцям звикати до високих цін на паливо. Про це 6 червня заявив міністер промисловости й енерґетики Росії Віктор Христенко. Голова правління „Газпрому" Олексій Мілер 6 червня в Амстердамі, на 23-ій Всесвітній конференції з газу сказав, що закони комерційних постачань газу стають обов'язковими не тільки для европейських споживачів, але і для республік колишнього СССР. Ціна на газ, що поставляється в Україну, виросте з 95 долярів за 1 тис. куб. м до 200 долярів. Президент Росії В. Путін заявив, що постачання газу в Україну повинні оплачувати її „західні друзі", що підтримали „помаранчеві події".

„The Wall Street Journal" 7 червня зауважив, що напружене перемир'я між Росією й Україною з приводу постачань газу знову під загрозою: Росія знову домагається від сусідів підвищення цін. Покищо немає ознак повернення до ультиматумів, але зросла хвиля звинувачень, що Москва використовує енерґетичні ресурси як політичну зброю.

Компромісна угода, що вреґулювала кризу і майже подвоїла ціну, яку Україна платить за російський газ, минає наприкінці червня. Керівники „Газпрому" привселюдно говорять про те, що хочуть нового підвищення.

Але в угодах Росії з Україною газ – це щось більше, ніж торгівля. Посол в Україні Віктор Черномирдін сказав, що при поганих політичних взаєминах гарної економіки просто не буває, а намір України вступити в НАТО є чинником, що псує взаємини, і Україні було б легше вести газові переговори з Москвою, якби взаємини були кращими.

„Російська Федерація розпочала ідеологічну війну проти України з метою не допустити її членства в НАТО", – сказав 5 червня директор Інституту зовнішньої політики дипломатичної академії при Міністерстві закордонних справ України Григорій Перепелиця. Він зазначив, що сьогодні 80 відсотків інформаційних матеріялів в російських та українських ЗМІ мають антинатівську спрямованість. За його словами, керівництво Росії розуміє, „що війна за Україну ще не програна", а після вступу України в НАТО Росія назавжди втрачає можливість повернути Україну в лоно свого політичного домінування, бо ні газові, ні м'ясомолочні війни не зможуть вплинути на політику України. Це розуміють як керівництво РФ, так і проросійські політичні сили в Україні. Саме тому вони і проводять антинатівські кампанії на кшталт подій у Феодосії, газового шантажування та маніпуляцій з російською мовою.

За матеріялами ЗМІ

Конференція „Свобода слова"

Президент України Віктор Ющенко виступає під час прес-конференції в Києві, 6 червня. Фото: УНІАН

КИЇВ. – Президент України В. Ющенко провів 6 червня пресову конференцію „Свобода слова: відповідальність влади, відповідальність медія". Її відкрила і вела прес-секретар Президента Ірина Геращенко. Конференцію транслювала в прямому етері Національна телерадіокомпанія України. Зустріч була присвячена двом темам: взаємини між владою і медія, і сьогоднішня політична ситуація. Подаємо провідні тези висловлювань Президента В. Ющенка.

– Я був і залишаюся переконаний в тому, що без незалежного журналіста ніколи не відбудеться незалежна Україна. Журналіст, вільна преса є невід'ємною частиною вдосконалення суспільного життя, формування національного проґресу. Ми бачимо, як з колін піднімається не тільки журналістика, а й сам журналіст. Хоча, безумовно, є проблеми, які можна віднести до бльоку – чи все життя, яке відбувається навколо нас, отримує ту діяґностику, яку повинен щоденно сприймати

(Закінчення на стор. 3)

Треба почати жити і пропаґувати УНСоюз за формулою успіху

Р.Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН — „Батько-Союз" – маю на увазі Український Народний Союз – десь подівся, зник з нашого лексикону. Це прийшло мені на думку, коли я сидів на 36-ій Конвенції УНСоюзу на Союзівці наприкінці травня.

Двадцять, тридцять і більше років тому словосполучення „Батько-Союз" часто зустрічалось в розмовах і промовах, у статтях і фейлетонах, у гуморесках. А останніми роками воно пішло в забуття. Принаймні я не чув його на цьогорічній конвенції. І якщо не помиляюсь, не чув його й вісім років тому на конвенції УНС в Торонто.

Взагалі то я люблю брати участь у подібних з'їздах – включаючи тут і УККА і УКК, СКУ і УАКР, СУСК і СУСТА – зокрема коли я не маю представницьких обов'язків, а можу спостерігати за процесом збоку і зблизька. Це дає мені можливість поставити палець на пульс громади і довідатись, чим на даний час вона дихає, чи, як кажуть в Україні, що її (громаду) хвилює. На таких з'їздах є нагода зустрітись з старими знайомими після кількарічної перерви, поговорити, стукнутися чарками, бо, як правило, на такі великі крайові чи ґльобальні конґреси з'їжджається народ з усіх кінців. Я рекомендую цього роду діяльність як емеритам, так і молодшим членам нашої громади, навіть якщо добратись до місця з'їзду не так просто (у моєму випадку – 350 миль автом!)

Повертаючись до „Батька-Союзу", хочу сказати, що не шкодую за тією романтичною, але й анахронічною назвою. Цей синонім мав своє місце у свій час, але час той пройшов.

І ще тому не шкодую за зникненням „Батька", бо різні ґанґстери і кримінальні угруповання в совєтському і пост-совєтському просторі (та навіть журналістські команди і виробничі бриґади) називають своїх ватажків чи директорів „батьком" (по-російськи – „папа". А багатьом з тих ватажків дуже імпонує бути „батьком-папою". Їм здається, що без них усі ці люди були б незатруднені, безробітні. Вони вимагають від них високої дози лояльности і трактують їх як дітей.

Пів століття тому Батько-Союз закупив для своїх членів, а отже, й для всієї громади, відпочинкову оселю в Кетскільських горах – майже Карпатах. Тоді такого шпасу ніхто, крім Союзу не міг собі позволити. (Ні, прошу не шукати за поштовими марками і посилати листи до редактора: я знаю, що в Кетскилах, в Елленвілі, також з'явилася оселя СУМА, а в Поконоських горах – мельниківська оселя в Лігайтоні).

І все ж ніхто тоді не заперечував гасла „Нема то, як на Союзівці", а Союзівку „подарував" Батько-Союз. Та це було пів віку тому.

Нині, замість їхати у квазі-Карпати на східньому узбережжі США, можна вибратись до справжніх Карпат, тих наших, про які стільки пісень написано. А „нема то як на Союзівці" потребує повного перефінансування і дозволів – забезпеченевого відомства штату Ню-Джерзі, де знаходиться канцелярія УНС, і згоди Федеральної податкової адміністрації, щоб створити фундацію, яка б управляла Союзівкою. Про це керівники Союзу інформували присутніх на конвенції. Інакше, доведеться Союзові позбутись Союзівки, через її тягар на майно УНСоюзу, перша ціль якого – забезпечення членів.

Все це трохи нагадує дискусії в Україні: чи продавати державне майно в приватні руки, чи тримати його на балянсі держави? Так, наприклад, в Україні вже з десять років зволікають з продажем „Укртелекому", бо він дає державі доходи, зокрема тепер, коли домашній телефон перестав бути люксусом привільйованої кляси, а такий собі звичайний інструмент як радіоприймач і ґазова плита. Та й з продажу „Криворіжсталі" не всі були задоволені, бо, мовляв, держава діставала доходи як власник того сталевого конґломерату. І чомусь не говорять про те, що тепер „Криворіжсталь" платить податки в державну скарбонку!

Що серйозно вражало на конвенції – це звіт про нинішнє членство УНСоюзу. Колись Батько-Союз

(Закінчення на стор. 11)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Агентство США та Міністерство юстиції України підписали угоду

КИЇВ. – 6 червня міністер юстиції України Сергій Головатий та директор реґіональної місії Аґентства США з міжнародного розвитку Ерл Ґест підписали Угоду про виконання урядами України та США програми протидій корупції та забезпечення верховенства права. Відповідна угода передбачає надання Україні з боку США технічної допомоги на суму 13.4 млн. грн. Як зазначив під час підписання С.Головатий, стратегічним завданням угоди є зміцнення верховенства права у судовій, виконавчій і законодавчій гілках влади в Україні шляхом внесення змін до законів, інших нормативних актів та практики з метою зниження рівня корупції і підвищення прозорости та неупереджености уряду України, прискорення таким чином розвиток демократичних інститутів і економічне зростання. Зазначені кошти, відповідно до програми, яка розробляється, буде спрямовано на збільшення прозорости та відповідальности судової системи, підтримку уряду України при провадженні реформ, спрямованих на зменшення корупції, підвищення кваліфікації суддів та персоналу судів, надання технічної та організаційної допомоги судовим установам тощо.

Підтримка для української мови

КИЇВ. – 5 червня відбулося засідання Конґресу української інтеліґенції і Національної асоціації україністів, на якому обговорювалися останні рішення місцевих рад Харкова, Севастополя, Луганська, Дніпропетровська, Миколаєва, Ялти і Донецька про надання російській мові статусу реґіональної. „Сьогодні існує загроза українській мові, і цю загрозу потрібно розглядати не як щось окреме, а необхідно враховувати, що загроза існує в широкому контексті, – звернувся до присутніх Антон Бутейко, заступник міністра закордонних справ України. – Сьогодні ті, хто довів країну до Помаранчевої революції, піднімають голови, щоб повернути все назад до „антипомаранчевого ладу". Ці люди спеціально піднімають питання мови, НАТО і ЕС, вони оголошують реґіональний статус російської мови, виступають проти НАТО і ЕС, тому що там живуть за демократичними принципами". Голова Фонду культури Борис Олійник заявив про виклик українській державі. „Мовна проблема – це виклик державі Україна. Це проба нашої держави на міцність. Це відповідь на питання, чи є у нас взагалі держава. В Европейській Хартії мов говориться про захист реліктових мов, російська мова такою не є. В Україні панує російська мова, тому потрібно рятувати українську", – вважає Б. Олійник. Відомий український режисер Юрій Іллєнко, автор фільму „Молитва за гетьмана Мазепу", змалював ситуацію ще більш загрозливо: „Проєкт Помаранчевої революції закінчився. Українська ідея не пройшла. Кучмізм виявився вічний. У мене виникають сумніви, чи не був Кучма головним керівником цього проєкту. Вийшло не так, як хотіли люди на Майдані. Майдан же був україномовний. Сьогодні парада мовних декларацій про реґіональний статус російської мови – це відкрите оголошення війни Україні", – остеріг він присутніх.

Новий Посол США в Україні склав присягу

ВАШІНҐТОН. – Присягу на посаду Посла Сполучених Штатів в Україні 5 червня склав Вілям Тейлор. Новий Посол плянує приступити до своїх обов'язків в Україні вже на початку наступного тижня, – повідомляють у Державному департаменті США. Посол В. Тейлор попередньо працював координатором американської допомоги европейським та евроазійським державам, які включали 27 країн. Він також працював Послом США до НАТО у Брюселі, а також був координатором міжнародної допомоги Афганістанові. Своїми першочерговостями праці в Україні він назвав допомогу у вирішенні енерґетичних проблем та сприяння інтеґрації України в НАТО. В. Тейлор замінить на посаді посла США в Україні Джона Гербста. Останній вже повернувся до Вашінґтону, де зайняв посаду координатора Бюра з реконструкції та стабілізації Державного департаменту США.

В. Ющенко заявляє про порушення Конституції

КИЇВ. – Президент України Віктор Ющенко сподівається, що Конституційний суд дасть оцінку рішенням органів місцевого самоврядування щодо надання російській мові спеціяльного статусу. „Це (надання російській мові спеціяльного статусу – ред.) не компетенція органів самоврядування. Це грубе порушення Конституції і законів України. Я думаю, що зформований Конституційний суд дасть швидку і легку оцінку цим подіям", – заявив Президент 6 червня.

Ситуація з російською мовою стала абсурдом

КИЇВ. – Українські правоохоронці повинні прикласти максимум зусиль, щоб обласні ради, які прийняли рішення щодо офіційного статусу російської мови, скасували ці рішення. Якщо і це не допоможе, тоді ці питання повинні бути розглянуті судом. Такої думки дотримується народний депутат, представник „Нашої України" Юрій Ключковський. На його думку, ця проблема не лінґвістична, її коріння лежить у політичній ситуації. „Протистояння відбувається в тих сферах, де провідники свого часу підтримували федералізм. Без сумніву це – політзамовлення. Тепер спекулюють Европейською хартією реґіональних мов і національних меншин, проте цей документ – інструмент збереження тих мов, які піддаються переслідуванням. Абсурдом є – говорити про переслідування російської мови в Україні", – цитує Ліґа заяву Ю. Ключковського.

Створено Інститут національної пам'яті

КИЇВ. – Кабінет Міністрів України своєю постановою від 31 травня 2006 року створив Український інститут національної пам'яті, повідомили в прес-службі уряду. Основними завданнями Українського інституту національної пам'яті є: посилення уваги суспільства до власної історії, розповсюдження об'єктивної інформації про неї в Україні і світі; здійснення державної політики і координація діяльности у сфері відновлення і збереження національної пам'яті українського народу; забезпечення всебічного вивчення етапів боротьби за відновлення державности України в XX столітті, історичного минулого Українського народу, у тому числі всіх форм репресій; здійснення комплексу заходів щодо увічнення пам'яті жертв голодоморів і політичних репресій, учасників національно-визвольної боротьби. Згідно з постановою, Український інститут національної пам'яті, Міністерство фінансів, Міністерство економіки, Міністерство юстиції повинні подати в двомісячний термін проєкт положення про вказаний Інститут, а також узгоджені пропозиції його матеріяльно-технічного і фінансового забезпечення та визначення граничної чисельности працівників апарату.

Помер Іван Могитич

ЛЬВІВ. – 4 червня, на 74-му році життя, після тривалої хвороби помер видатний український ученийреставратор, Народний архітектор України, Заслужений працівник культури України, дійсний член Академії будівництва України та дійсний член ICOMOS, колишній директор інституту „Укрзахідпроєктреставрація" Іван Могитич. Він був знаним фахівцем у галузі вивчення та відновлення пам'яток історії та культури Західньої України, насамперед – унікальних дерев'яних церков. Своїм сучасним виглядом йому завдячують понад 130 пам'яток, у тому числі Олеський замок, Манявський скит, церква св. Юрія у Дрогобичі та ін. З-під пера ученого вийшло понад 100 фундаментальних статтей і книг, зокрема заборонений комуністичним режимом путівник „Ансамбль вулиці Руської у Львові" (1982).

За повідомленнями інформаційних аґентств

Верховна Рада продовжила перерву

КИЇВ. – Верховна Рада взяла перерву ще на тиждень. За це рішення проголосували 227 депутатів. Питання про перенесення праці парляменту до 14 червня порушив „нашоукраїнець" Микола Катеринчук: „До тимчасової президії сесії надійшла заява від провідників фракцій Бльоку Юлії Тимошенко, „Наша Україна" і Соціялістичної партії України з проханням зробити перерву до 14 червня 2006 року з метою проведення додаткових консультацій з питань реґляменту Верховної Ради України, у зв'язку з проведенням переговорів щодо укладення коаліційної угоди". Партія Реґіонів та комуністи намагалися перешкодити такому рішенню, заблькувавши трибуну. Після оголошення перерви один з провідників Партії реґіонів, Євген Кушнарьов, закликав створити у парляменті міжфракційну більшість, яка має зформувати керівництво Верховної Ради. Цим подіям у парляменті передували двотижневі переговори щодо створення „помаранчевої коаліції".

ЗМІ

Народні депутати фракції „Реґіони України" бльокують стіл президії Верховної Ради на засіданні 7 червня. Фото: УНІАН

Конфлікт у Криму загострюється

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 3 червня Президент України Віктор Ющенко підписав указ про підготування до проведення багатонаціональних військових навчань „Сі Бриз, - 2006" та „Тугий вузол - 2006". Він зазначив, що рішенням РНБО підтверджена необхідність проведення на території України багатонаціональних навчань за участю підрозділів озброєних сил інших держав.

Водночас в Криму наростають протести російськомовного населення проти прибуття в Крим корабля НАТО з вантажем для підготування навчань („Свобода", ч. 22). Їх ініціювали комуністи, російські націоналісти та неокомуністи на чолі з Наталією Вітренко. До протестів були причетні росій-

(Закінчення на стор. 11)

Перебування Катерини Ющенко у Філядельфії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Минулого тижня „Свобода“ (*ч. 22*) повідомляла, що Катерина Ющенко, дружина Президента України Віктора Ющенка перебувала у США від 29 травня до 4 червня, відвідавши Вашінґтон, Філядельфію, Сан-Франсіско і Лос-Анджелес.

30 травня вона прибула до Філядельфії та розпочала свою офіційну візиту відвідинами дитячої лікарні, котру організувала д-р Зеня Черник. К. Ющенко, голова Наглядної ради Міжнародного благодійного фонду „Україна - 3000“, закликала громадські та медичні кола долучитися до фінансування проєкту будови найбільш сучасних дитячих лікарень у всіх обласних центрах України.

Того ж вечора К. Ющенко у супроводі Посла України в США Олега Шамшура та Генерального консула Миколи Кириченка, була головним промовцем на прийнятті Ради світових подій в елеґантному „Union League Club“.

К. Ющенко та її делеґацію привітали президент Ради світових подій („World Affairs Council“) Бунтзі Еліс Черчіл і Уляна Мазуркевич – від Українсько-американської громади у Філядельфії. Курт Велдон, конґресмен з Пенсильванії та член Українського конґресового кокусу, який кілька разів побував в Україні, представив К. Ющенко та коротко розповів про зміни в Україні впродовж кількох минулих років, хвалив за її відданість важливій справі, за намагання поліпшити здоров'я дітей в Україні.

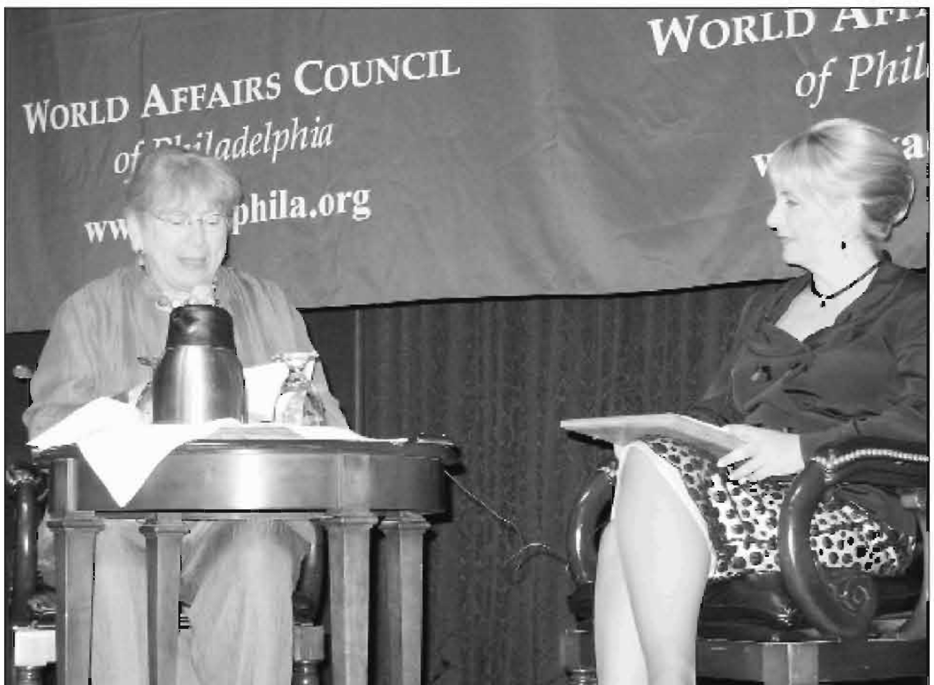
К. Ющенко у своєму виступі заторкнула кілька тем і також відповідала на численні запитання присутніх. Вона підкреслила потребу особистих контактів між українцями та американцями, зазначуючи, що в місті Артемівську на сході України більшість мешканців (80 відсотків) у недавньому опитуванні заявили, що Америка є найкращим партнером для України, а вже потім Росія (13 відсотків) і Европа (7 відсотків). Артемівськ має сильні зв'язки міста-посестри з американським містом Омага в штаті Небраска, де велика кількість мешканців міста провадить переписку з мешканцями Артемівська.

Пізніше, під час бенкету, К. Ющенко отримала дарунок від міста Філядельфії – копію Дзвону Свободи, який від голови міста передала У. Мазуркевич.

Інформації для цієї статті подали
Андрея Филипович і Наталія Буквич

К. Ющенко (зліва) з квітами в товаристві У. Мазуркевич і дітей Х. Ольховецької та Х. Сеника-МкКернана

Бунтзі Еліс Черчіл (зліва), президент філядельфійської Ради світових подій, дає запитання Першій Лейді України.

Катерина Ющенко (справа) отримує дарунок від міського голови Філядельфії Дж. Стріта – копію Дзвону Свободи, котру від його імені передає Уляна Мазуркевич.

Конференція...

(Закінчення зі стор. 1)

громадянин України? Чи діялог журналіста і влади – це справжній діялог, чи це одна з його версій, віртуальна? Чи ця країна справді закінчила політичні переслідування, у тому числі і в сфері журналістики? Чи всі питання захисту журналіста – і не тільки у взаєминах з владою, а й з власною редакцією – вирішені? Чи ми володіємо тією технологією різних громадсько-суспільних політичних взаємин, яка, зокрема, гарантує професійну діяльність журналіста – вести її ефективно, публічно і відкрито? Я думаю, що ці запитання сьогодні очевидні.

Чому легко перейти до питання так званої мовної політики, і чому, здавалося б, те середовище, яке, в першу чергу, повинне захистити мовний суверенітет, так складно входить в цю тему. Чому тема історичного примирення така далека від нас, хоча всім зрозуміло, що це міна, яка закладена з однією метою: зупинити наш прогрес, показати, що українці нездатні солідарно себе вести – чи то в питанні історії, чи то в питанні мовної політики, енерґетичної безпеки, конфесійних стосунків. Чому це повинно бути притаманно українцям?

Я називаю неповний список того, над чим ми повинні працювати. Тільки з принизливої точки зору можна коментувати сьогодні те, що відбувається у Феодосії. Чому Україна так ставиться до цього заходу? Скільки бульдозерів привозили на навчання для того, щоб будувати окопи і потім залишати їх для полігонів як інженерні споруди – і скільки сьогодні привезли? Нічого не змінилось! То чому ж така показова реакція на ці речі? Ми що, стали гірші в цьому питанні від 1997 року, від режиму Кучми? Чи це не стало парляментською визначеністю відносно Пляну дій Україна – НАТО, чи за нього не голосували 263 народні депутати? Чи Президент не виконує волю парляменту у цьому питанні? А де наша суспільна позиція? Чому ми так себе зневажаємо? Де ми, українські журналісти? І добре, це роблять групи на закордонні гроші. Я не можу їх назвати навіть політичними групами. Знаєте, це таке життя. Я не ношу в собі ілюзій, що українська політика буде легкою. Але де ми, українські журналісти, коли мова йде про державницькі інтереси? Чому ми з такою легкістю можемо дивитися на параду так званого реґіонального статусу мови, коли топчеться Конституція?

Україна ще тільки вчиться формулювати національні інтереси. Ще важче дається їх відстоювати. Як Президент я хотів би сказати, що консолідація наших зусиль на національних пріоритетах, на державницьких цілях, на мій погляд, є очевидним викликом. Це та лінія, яка не повинна розділювати жодного прогресивного українського політика і жодного журналіста. Слабкий журналіст буде жити в деталях, сильний журналіст – в пріоритетах. Я просив би, щоб всі ми спочатку ефективно користувалися тою свободою, яка так нелегко далася нашій нації. Ми хочемо бачити справді вільного журналіста. Ми започатковуємо щорічний міжнародний медія-форум. Він буде проводитися в Україні 22 листопада, у День свободи. Українські журналісти отримають високий майданчик, де разом з закордонними колеґами можуть дискутувати відносно ролі і місії України в світі.

Наступною важливою ініціятивою вважаю розвиток редакційних статутів і особливо – розроблення модельного редакційного статуту. Сьогодні журналістам потрібно самим формувати більш активну позицію, цехові ініціятиви і вимагати від влади обов'язкового укладання редакційного статуту.

Інформаційну територію України сьогодні треба визнати надзвичайно вразливою. В Україні, де проживає понад 100 національностей, переважна більшість національних меншин має лише поодинокий шанс почути чи прочитати новини своєю рідною мовою. Думаю, що велика відповідальність за невизначеність державної інформаційної політики лежить у першу чергу на органах виконавчої влади.

Мені здається, що журналіст – це та людина, яка завжди на половину корпусу повинна йти попереду суспільства. Журналіст повинен бути професійно сміливий. Це перша людина в нації, яка повинна говорити ті речі, які, можливо, завідомо не сприймуть, але через два роки це буде велика державницька перемога. Ця функція належить тільки сильним, мужнім і професійним людям. І тому ці люди повинні відчувати, що вони особливі – і через повагу, і через ставлення. Я маю на увазі перш за все ставлення влади.

Що стосується процесу формування коаліції і початку праці парляменту: давайте будемо терпимі до того, що політичне життя – це життя, яке повинно протікати в рамках чинного законодавства і Конституції. У нас іде нормальний процес формування коаліції. Протягом 15 років такого діялогу з формування коаліції в Україні ще не було. Я переконаний, до 27 числа коаліція буде зформована.

АМЕРИКА І СВІТ

НАТО критикує Росію за заяви щодо України

ПАРИЖ. – На заяву 7 червня міністра закордонних справ тієї країни Сергія Лаврова про те, що вступ України до НАТО є „колосальним геополітичним зсувом", зареаґував і відкинув такі застереження президент Парляментської Асамблеї НАТО П'єр Лелюш. Він наголосив на тому, що неґативні висловлювання як міністра С. Лаврова, так і депутатів Державної Думи Росії стосовно українських політичних плянів суперечать угоді між Росією та НАТО, підписаній у 1997 році й, на його думку, Росія ніяк не могла б завадити Україні вступити до НАТО, не вдаючись до методів часів „холодної війни". „Стосовно заяви С.Лаврова, то я не здивований сутністю, але підкреслюю суперечність – Угода між Росією і НАТО, підписана у травні 1997 року, чітко визнає право кожної европейської країни вибирати собі союзників та організації, в які вступати, а також здійснювати цей вибір повністю суверенно. Те, що Росії не подобається розширення НАТО на схід, не є новиною ані для Заходу, ані для США". П. Лелюш також висловив думку, що відновити імперію в кордонах колишнього СССР вже неможливо і „геополітичним струсом", як висловився С. Лавров, був би не вступ до Альянсу України та Грузії, а спроби відновити імперію в старому форматі.

Члени Ради Безпеки ООН задоволені реакцією Ірану

ВАШІНҐТОН. – З усіх боків пролунали обережні оптимістичні заяви після того, як Іранові запропонували нові пропозиції щодо його ядерної програми. Президент Джордж Буш сказав, що відповідь Теграну була позитивним кроком: „Я хочу розв'язати це питання з Іраном дипломатичним шляхом і вдячний Гав'єрові Солані за те, що він переказав іранцям, що Америка, Росія, Китай, Британія, Франція та Німеччина, головні учасники переговорів, хочуть розв'язання цієї проблеми. Тепер ми побачимо, чи Іран сприйме нашу пропозицію серйозно. Вибір наразі за ними. Я вже казав, що США сядуть з ними за стіл переговорів, якщо вони призупинять збагачення урану і доведуть це. Як на мене, то відповідь є позитивною". Іран сказав, що пропозиції містять позитивні аспекти і запропонував плян до переговорів. Високий представник ЕС з питань спільної зовнішньої політики та безпеки Гав'єр Солана назвав реакцію Теграну конструктивною. 1 червня Іран погодився на пропозицію США щодо прямих переговорів. Іранський міністер закордонних справ Манухер Мотакі заявив, що його країна хоче обговорити взаємне занепокоєння, але не відмовиться від того, що він назвав своїм „природнім правом на збагачення".

Доля російських дипломатів невідома

БАГДАД, Ірак. – З Іраку надходять суперечливі повідомлення про долю викрадених 3 червня у Багдаді російських громадян. Іракське державне телебачення повідомило, що цих людей було звільнено, але російське посольство та іракське міністерство внутрішніх справ нездатні підтвердити таку інформацію. Російських працівників посольства було викрадено по тому, як авто дипломатів залишило комплекс посольства у районі Мансур на заході Багдаду, який дотепер вважався порівняно безпечним. Одного дипломата було вбито під час захоплення авта. Російське міністерство закордонних справ каже, що докладає усіх зусиль, щоб звільнити заручників. Викрадення російських громадян засудив генеральний секретар ООН Кофі Анан.

В Канаді ув'язнено підозрілих у тероризмі

ТОРОНТО, Онтаріо. – У суботу, 3 червня, канадські правоохоронні органи – Служба безпеки та міліція заарештували 17 осіб (12 дорослих і 5 підлітків) місцевого угрупування, надхненого вчинками „Аль Кайди", котре готувало терористичні акції. Їх звинуватили у плянуванні акцій тероризму, спрямованих на головні об'єкти в Торонто та Отаві. Міліція сподівається ще інших арштувань, а тим часом СБ намагається пов'язати їхнє існування з іншими ісламськими угрупуваннями в США та деінде. 12 з ув'язнених 6 червня на офіційному судовому слуханні в Бремптоні біля Торонто оскаржено також у спроваджуванні зброї та плянуванні збомблення будинку Парляменту в Отаві. Звинувачень стосовно п'яти підлітків не опубліковано. Хоча канадські та американські органи заявили, що немає доказів про їхні наміри чинити терористичні акції поза кордонами провінції Онтаріо, то все ж таки США опсилили охорону канадсько-американського кордону. Всі ув'язнені є канадськими громадянами.

М. Абас хоче референдуму щодо кордонів з Ізраїлем

РАМАЛА, Західній берег. – Палестинський президент Махмуд Абас 6 червня підтвердив, що проведе національний референдум щодо можливого мирного співіснування з державою Ізраїль. М. Абас промовляв після того, як спроби переконати уряд „Гамасу" в тому, аби Палестина та Ізраїль співіснували, не принесли бажаного результату. Можливу дату проведення референдуму оголосять. „Гамас" завжди відмовлявся визнати право Ізраїлю на існування, і вже сказав, що будь-який референдум щодо цього питання буде нелеґальним. Тим часом радник М. Абаса Саєб Ерекат назвав таку позицію „Гамасу" нелогічною: „Гадаю, ми не можемо мати одну владу з двома протилежними політичними поглядами, і саме тому ми повертаємось до ідеї проведення референдуму, національного референдуму. З'явиться відповідний указ президента і якщо „Гамас" і вдень і вночі намагається переконати нас, що він є демократичним та демократично-обраним, то мене дивує , що він заперечує ідею звернутись до народу, аби вирішити цю проблему. Якщо він твердить, що здобув перемогу на виборах демократичним шляхом і що люди його підтримують, не розумію, чому „Гамас" проти цього референдуму".

У Москві відкрилася всесвітня зустріч преси

МОСКВА. – 59-ий Всесвітній газетний конґрес і 13 міжнародний форум редакторів, який щорічно організовує Всесвітня газетна асоціація (WAN), відбулися з 4 по 7 червня. На зустріч світової преси прибуло близько 1700 керівників найбільших газет і журналів, представників з понад 100 країн. Однією з головних тем форуму стала свобода слова, крім того, було порушено питання співвідношення свободи слова та відповідальности ЗМІ, які найгостріше проявилися в зв'язку з „карикатурним скандалом". Російська столиця вперше була обрана місцем проведення цього форуму, випередивши таких конкурентів, як Ґетеборг, Шанґай і Барсельона. Урочисте відкриття конґресу і форуму відбулося 5 червня у Кремлі. 59-ий Всесвітній газетний конґрес у Москві відкрився доповіддю президента конґресу Ґевіна О'релі, що містить гостру критику на адресу російської влади за ситуацію зі свободою слова в країні. Ґ. О'Релі не зачитував свою доповідь доти, поки на конґрес не прибув президент Росії Володимир Путін. Путіну довелося вислуховувати різку критику. Нагадаємо, раніше повідомлялося, що адміністрація президента Росії наполягала на вилученні з доповіді О'релі багатьох критичних зауважень і радикальних пропозицій, зокрема про заборону Росії головувати в „великої вісімки" через існуючу в країні цензуру.

Чорногорія проголосила незалежність

ПОДҐОРІЦА, Чорногорія. – У суботу, 3 червня, Чорногорія – одна з найменших держав континенту, яка нещодавно з'явилася на карті Европи, – офіційно проголосила свою незалежність. Таке рішення парлямент країни ухвалив за вислідами референдуму 21 травня, на якому більшість чорногорців проголосували за відокремлення від Сербії. Таким чином Чорногорія стала наймолодшою країною на европейській частині материка зі столицею в місті Подґоріца та населенням близько 650 тисяч осіб. Акт проголошення Чорногорією незалежности став кінцевим акордом у процесі розпаду колись могутньої Союзної Республіки Юґославія. 3 червня на урочистому засіданні парляменту були діючий президент Чорногорії Філіп Вуяновіч, прем'єр-міністер країни Міло Джукановіч, президент колишнього державного співтовариства Сербії і Чорногорії (СіЧ) Свєтозар Маровіч, представники чорногорських органів влади та провідних міжнародних організацій. Провідні чорногорські опозиційні партії, які виступали за збереження державного співтовариства з Сербією, ухвалили рішення, що їхні сподвижники бойкотуватимуть засідання парляменту „на знак незгоди з результатами референдуму".

Знайдено відеосвідчення про вбивство цивільних в Іраку

БАГДАД, Ірак. – Американські військові 1 червня повідомили про розслідування ще одного випадку загибелі іракських цивільних, яких могли навмисно вбити вояки США. Одинадцять осіб, поміж яких були жінки і діти, було застрелено в одній з осель міста Ішакі, що на північ від Багдаду, у березні цього року. Іракська поліція вже поклала відповідальність за цей випадок на американських військових, які вважали, що в середині оселі перебувають прихильники аль-Кайди. Згідно з попередньою американською версією цього випадку, лише чотири особи загинули тоді внаслідок обвалення будинку. Однак нова відеострічка суперечить цій версії. Кадри записали, що людей вочевидь було застрелено, і кількість жертв була більшою. Американський військовий речник у Багдаді повідомив, що нині триває рослідування низки звинувачень на адресу вояків США в Іраку, зокрема звинувачень про їхню причетність до масових убивств іракських цивільних у місті Гадіта. Командувач силами США в Іраку генерал Пітер Чіяреллі наголосив на необхідности нагадати воякам про належне ставлення до цивільних і про потребу дисципліни.Курси засадничих цінностей бійця будуть організовані упродовж наступних 30 днів. Повідомлення про це надійшло у той час, як триває розслідування загибелі 24 іракських цивільних у місті Гадіта минулого року. У причетності до вбивства цих безневинних людей звинувачують американських військових.

Президент Дж. Буш погрожує карою піхотинцям

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш 31 травня пообіцяв покарати американських морських піхотинців у разі, як слідство знайде підтвердження їхньої причетности до вбивства 24 мирних іракців у місті Гадіта у листопаді минулого року. У своєму першому публічному коментарі щодо цих звинувачень, Президент Дж. Буш сказав, що повідомлення про той випадок викликали в нього занепокоєння. Водночас чільний американський генерал заявив на засіданні в Пентанґоні, що звинувачення на адресу морських піхотинців можуть зашкодити військовим акціям США в Іраку.

Семирічний хлопчик повторив втечу з Алькатрасу

САН-ФРАНСІСКО, Кал. – Семирічний Брекстон Білбрей подолав 2.5 км, при цьому температура води була 13 градусів. Під час запливу у вівторок, 23 травня, який тривав 47 хвилин, хлопчика супроводжували тренер і ще двоє дорослих. Брекстон практично повторив знамениту втечу з леґендарної в'язниці Алькатрас. Неприступна тюрма, де містилися найнебезпечніші злочинці, оточена водами затоки, перепливти яку вважалося неможливим через дуже холодну воду. Проте в 1969 році троє в'язнів здійснили сенсаційну втечу.

За матеріялами ЗМІ

Посольство України в США відповідає на запитання читачів тижневика УНСоюзу „Свобода"

– Чи вважатиметься дійсною на Україні довіреність, завірена нотаріюсом у США? Чи є необхідність для цього їхати в Україну, чи можливо переслати потрібні документи поштою? Де взяти бланки потрібних документів?

– Громадяни України, які проживають або тимчасово перебувають у США, можуть звернутись у справі нотаріяльних дій безпосередньо до Посольства України у США, генеральних консульств України у Ню-Йорку, Сан-Франсіско, Чикаґо або до місцевих нотаріюсів.

У разі звернення до Посольства для засвідчення довірености на представництво інтересів, пов'язаних з нерухомим майном, необхідно пред'явити дійсний пашпорт громадянина України для виїзду за кордон, документи, які підтверджують права на нерухоме майно та сплатити консульський збір. Необхідно буде повідомити також точні прізвище, ім'я та побатькові, а також місце проживання уповноваженої особи (представника). Як правило, нотаріяльне засвідчення довіреностей робиться в день пред'явлення всіх необхідних документів.

З метою належного захисту прав та інтересів громадян України законодавством забороняються нотаріяльні дії поштою – звичайною чи електронною або за допомогою засобів факсимільного зв'язку. У випадку, якщо громадянин України не має можливости звернутись безпосередньо до Посольства або до одного з генеральних консульств України, законодавством передбачається можливість засвідчення документів місцевими нотаріюсами. У цьому випадку застосовуються загальні вимоги до довіреностей: у тексті довірености мають бути зазначені місце і дата її складання (підписання), прізвища, імена, побатькові (повне найменування юридичної особи) представника й особи, яку представляють, а в необхідних випадках – і посада, яку вони займають. У довіреностях на ім'я адвокатів зазначаються їх статус та членство в адвокатському об'єднанні (якщо адвокат є членом адвокатського об'єднання). Після засвідчення довірености місцевим нотаріюсом, підпис та печатка нотаріюса повинні бути засвідчені спеціяльним штампом – Апостилем, який ставиться в бюрі секретаря штату, в якому засвідчений документ.

У зв'язку з набуттям чинности Конвенції, що скасовує вимогу леґалізації чужоземних офіційних документів, надсилати засвідчені Апостилем документи для додаткової леґалізації в дипломатичних установах України не потрібно.

Для можливого використання зразки довіреностей та інших документів розміщені на Інтернет-сайті Посольства України у США: www.ukraineinfo.us

Водночас, для запобігання неґативним наслідкам, які можуть виникнути у разі засвідчення недосконало оформленого документа, перед зверненням до нотаріюса радимо проконсультуватись з кваліфікованим юристом.

Довіреність (або будь-який інший документ, який відповідає законодавству України), засвідчена Апостилем, має таку ж юридичну силу, як і довіреність, засвідчена консулом України.

– Ми мали українські закордонні пашпорти, коли прибули в Америку, і наші діти були вписані в пашпортах. Тепер їм вже виповнилося по 16 років. Чи потрібні їм українські закордонні пашпорти, щоб відвідати Україну? Як їх оформити? Ми збираємося стати громадянами США, а наш син хоче отримати український пашпорт. Чи це можливо зробити?

– Відповідно до чинного законодавства України, відомості про дітей, які їдуть за кордон разом з батьками (законними представниками), вписуються в пашпорти батьків чи одного з батьків (законних представників) на підставі заяви громадянина, у чий пашпорт вписуються діти. На дітей віком від 5 до 18 років, які виїжджають разом з законними представниками (батьками) і відомості про яких вписуються у їх пашпорти, подаються фотокартки, що вклеюються у ці пашпорти і скріплюються печаткою.

Дітям, які постійно проживають у США (у пашпортах батьків або проїзному документі дитини є позначка „Постійне проживання у США" українською мовою), пашпорт оформлюється при досягненні 16-річного віку.

У цьому разі для прийняття на консульський облік та видання пашпорта необхідно подати особисто або надіслати до консульського відділу Посольства або одного з генеральних консульств України реєстрованою поштою такі документи:

– заяву-анкету на оформлення пашпорта громадянина України (в разі надсилання поштою підпис заявника засвідчується нотаріяльно);

– заповнену облікову картку громадян України, які постійно мешкають у США (в разі надсилання поштою підпис заявника засвідчується нотаріяльно);

– документ, який підтверджує належність заявника до громадянства України (проїзний документ дитини, оригінал пашпорта батька або матері, до якого внесено відомості про заявника), що містить відмітку „Постійне проживання у США" українською мовою;

– свідоцтво про народження (буде повернуто після оформлення пашпорта);

– три кольорові фотокартки пашпортного розміру (3.5 x 4.5 см, анфас);

– копію „Resident Alien's Card" або „Permanent Resident's Card";

– консульські збори у розмірі 10 дол. США за розгляд клопотання, 40 дол. США (якщо пашпорт оформлюється вперше) або 80 дол. США (якщо пашпорт оформлюється повторно) за оформлення пашпорта, 20 дол. США за взяття на постійний консульський облік – кожного разу у формі „money-order", виповненого на адресу Посольства України у США („payable to the Embassy of Ukraine").

(Продовження у наступних

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

Нищення пам'яті: архітектура у війні

Тит Геврик

(Robert Bevan, „The Destruction of Memory: Architecture at War", London, Reaktion Books, 2006)

У недавно виданій книжці журналіст та колишній редактор британського архітектурного тижневика „Building Desig'n („Дизайн будівництва") Роберт Беван доводить, що навмисне руйнування пам'яток архітектури країни не лише розторощує культуру та моральний стан нації, але також є зумисним викорчовуванням пам'яті культури, а врешті – й самого її існування. Архітектура набирає значення тотему. Споруда церкви є не лише храмом, але й репрезентує присутність суспільства. А художня галерія є джерелом культурної пам'яті – доказом реальности історії і леґітимности сучасности. Автор приходить до висновку, що ціллю нищення архітектурних пам'яток може бути завоювання території або впровадження нової конкретної національної, релігійної чи ідеологічної ідентичності. В одній статті, пишучи про свою працю над цією книжкою, Роберт Беван цитує Мілана Куделю: „Боротьба людей проти сили – це боротьба пам'яті проти забуття" (Robert Bevan, „Razing the Past" [„Стирання минулого"], „The New Statesman", 12 грудня 2005).

Обговорюючи „війну з архітектурою" дослідник стверджує, що будинки набирають значення для людей, і це значення можна затоптати; автор пише, що новобудови також вживалися на те, щоб формувати, споруджувати і фальсифікувати історію та національну ідентичність. В очах прискіпливого обсерватора „війна з архітектурою" не є випадкова, а радше обміркована політика „примусового забуття", а напади на бібліотеки, сакральні місця, пам'ятники – це акти культурної чистки.

Англійський дослідник, приміром, звертає увагу читача на події в Тібеті за деякий час по китайській окупації тієї країни. Після 1949 року нищення пам'яток архітектури Тибету йшло крок у крок з такими актами гноблення, як заборона мови та активне викорінювання пам'яті окремої тібетської ідентичности, її минулого.

На книжку появився ряд рецензій в західній пресі. В одному відгуку автор пише (Lucy Daniel, „Landmarks lost in the Rubble of War" [„Пам'ятки, втрачені в руїнах війни"], „Financial Time," 21/22 січня, стор. W4), що „геноцид та вандалізм є 'фатально переплетені.'" В очах рецензента, „це твердження не є оригінальним – насправді це швидше очевидне". Англійка дальше пише, що „загроза нашим пам'яткам є загрозою нашій колективній ідентичності...", що тут іде справа „про наше належення... про наше почуття бути собою"... А згадуючи недавні події у колишній Юґославії, автор статті робить заувагу, що „зруйнування мосту з XVI століття в Мостарі доводить, як доля архітектури може бути 'таврунванням', яке виказує геноцидні наміри".

Інший рецензент (Dan Cruickshank, „The Destruction of Memory, by Robert Bevan", „The Independent", 23 лютого 2006 р.),починає розмову заувагою, що книжка документує жахливо повторну тему, нищення культури під час конфлікту – будинків, бібліотек, художніх картин. Рецензент пише, що культурні об'єкти передають нації почуття гордости та ідентичности, проявляють її вартість та силу. Культурну війну автор описує як вповні неґативну діяльність, що забирає чи знищує – пам'ять, будинки, ідентичність; що прагне до стану спустошення, порожнечі, недостатньости. На думку англійця, культурне нищення викликає тривожні зв'язок з геноцидом та масовим викорінюванням культурної історії. Пригадується нацистське нищення єврейських синагог, бомбардування Дрездену, недавні етнічні чи культурні чистки у Тібеті, Палестині, Боснії...

В 1950 р. в Тібеті було шість тисяч буддистських монастирів – а в 1980 р. – лише десять! Нищення тібетської культури включає такі вчинки, як вивезення до Шангаю, з могили сьомого Далай Лами, п'ять метрових статуй з бронзи та золота. Викорінювання чи викорчовування пам'яті тібетського народу, одного з найдавніших в Центральній Азії, у свою чергу можна б порівняти до голодоморної України 1930-их років.

В Україні, подібно, протягом трагічних 1930-их років нищили муровані архітектурні пам'ятки українського бароко по містах та унікально феноменальні дерев'яні храми в селах. Майже всі дерев'яні церкви центральних областей та всі високі дерев'яні церкви урожайного Лівобережжя було знесено в часи антинародної кампанії та боротьби з т.зв. українським буржуазним націоналізмом. Про ці втрати англійський історик архітектури писав: „Доля цих церков – одна з найболючіших трагедій в новітній історії архітектури, яку можна порівняти лише з втратою дерев'яних синагог " (David Buxton, „The Wooden Churches of Eastern Europe" [„Дерев'яні церкви Східньої Европи"], Cambridge, Cambridge University Press, 1981, стор. 162.). Про нищення в постголодоморних 1930-их роках художніх творів, наприклад, праць знаменитого Анатолія Петрицького чи бойчукістів, в Україні донині немов соромляться згадувати. Нищення української культурної спадщини в Україні продовжувалось після Другої світової

(Закінчення на стор. 24)

Про автора:

Тит Геврик – дійсний член НТШ, директор Мистецтвознавчої і музикознавчої секції НТШ. Архітектор, впродовж багатьох років був головним архітектором і керівником проєктів побудови нових споруд і комплексних забудов.

Берегти природу, берегти людину

Люди захоплені політикою: вони пристрасно обговорюють проблеми парляментської коаліції в Україні, надії на легалізацію новоприбулих в Америці. Люди захоплені своїм добробутом: щодня вони купують усе більше речей і харчів, набувають холодильники, кепкують з застережень лікарів щодо холестеролу... Люди є людьми – з усіма добрими якостями і хибами. Щоранку вони виїздять своїми автами на просторі магістралі і мчать в обраних ними напрямах. Обабіч дороги височать стіни, які відгорожують оселі від галасу і диму, а шлях – від непроханих мешканців лісу. Усе ж час від часу на узбіччі доріг трапляються вбиті сарни, а ще частіше – дрібніші звірки, які були надто необережними у людському світі. Миттєвий жаль з'являється у водіїв і відразу ж зникає під напливом безлічі політичних і екіномічних турбот.

Природа, з якою раніше мала щодня рахуватися людина, відійшла десь на другий плян і вже не вимагає тієї обрежности, яка була необхідною, коли ми пішки пробиралися крізь лісові хащі або корчували ліси під майбутню ріллю. Така самозаспокоєність породжує нові небезпеки. Вчора, 6 червня, у Запоріжжі через вихід з ладу очисних споруд у водоймища потрапили неочищені каналізаційні стічні води. Тисячі кубометрів неочищених стоків потрапили в річку Мокра Московка, яка впадає в Дніпро.

„Свобода" в ч. 22 сповіщала, що в озері поблизу Дніпра виявлено дуже небезпечну хижу рибку піранію, гострі зубки якої миттєво знищують усе довкола. Подібних прикладів можна навести безліч. На жаль, люди вже звикли до них і не дуже тривожаться. А марно, тому що за кожним таким екстремальним випадком стоїть чиясь недбалість, некомпетентність, байдужість, а то й злочинне нехтування здоров'ям і безпекою інших. Чи не з цих причин двадцять років тому сталася чорнобильська трагедія?

Люди шкодять не лише природі, а й самі собі. За приклад може послужити паління тютюну, яке охопило увесь світ. 31 травня Всесвітня організація охорони здоров'я відзначила день без тютюну, щоб хоча один день на рік люди відмовилися від згубної звички. Тепер у світі налічується 1 млрд. 300 млн. курців, а згідно з прогнозами, до 2025 року їх кількість зросте ще на 400 млн. Щорічно від хвороб, пов'язаних з палінням, помирає майже 5 млн. осіб.

У США досить ефективно шириться рух проти паління. Тепер старі фільми, де персонажі палять у поїздах чи помешканнях, викликають нехіть і осуд. Дещо інакше в Україні, де куріння набуло маштабів епідемії. Результати тематичного дослідження, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології свідчать, що в Україні стало більше курців: палить 66 відс. чоловіків і 20 відс. жінок. Ріст стався переважно за рахунок молодих малозабезпечених чоловіків з невеликих населених пунктів.

Президент України Віктор Ющенко у жовтні минулого року підписав закон „Про заходи для попередження і зменшення споживання тютюнових виробів і їхнього шкідливого впливу на здоров'я населення", який забороняє паління в громадських місцях, а також виробництво, ввіз і продаж легких сигарет.

Верховна Рада прийняла цей закон 22 вересня. Заборонено куріння на робочих і в громадських місцях, за винятком спеціяльно відведених для цього місць, заборонено виробництво, ввезення і продаж в Україні тютюнових виробів, у яких вміст нікотину перевищує 1.2 міліграми і смоли – 12 міліграмів. Заборонено включати сигарети в гуманітарну допомогу, а також фінансувати і надавати пільги за рахунок бюджету виробникові тютюнових виробів і компаніям, які їх продають. За куріння у місцях, заборонених законом, порушника можуть покарати на суму від 17 до 85 гривень, повторне порушення протягом року веде до накладення кари від 85 до 119 гривень. Про ці зміни варто пам'ятати закордонним українцям, які збираються відвідати Україну.

Добре, що після Помаранчевої революції стаються зміни й у цій ділянці. Але проблема ще залишається гострою, так само як і надмірне вживання алькоголю, рух молоді за дозвіл легких наркотиків, байдужість технологів до екології, до збереження природи.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
— SVOBODA —
Головний редактор – Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часта.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

[illegible]
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"
Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень – Марійка Оцісклавська (973) 292-9800 дод. 3040
e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: ukrsubscr@att.net

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про участь у культурних імпрезах

Здається, що на цю тему я вже не один раз писала, але кожний раз, коли паки і паки маю нагоду побувати на таких імпрезах (а це в першу чергу не т. зв. „популярних", а радше дещо вищого інтелектуального порядку), з прикрістю стверджую мале число учасників та ще до цього, коли йдеться про Ню-Йорк – заввважую завжди тих самих, із старшого покоління.

Розуміється, це можна логічно виправдати – такі „імпрези", як доповіді чи інші того роду культурні зустрічі, зацікавлюють малу частину нашого громадянства. В першу чергу для них конечне добре знання української мови, свобідне орудування нею та особлива цікавість до українського культурного життя.

Зрозумілим є, що члени нашого „молодшого покоління" радше підуть послухати добрий музичний концерт чи театральну виставу, ніж доповідь на інтелектуальну українську тему, тому що це є більше зрозумілим і доступним, як „нудна" для них розповідь про появу нової книжки чи наукової української праці, якої вони не будуть читати. Але такі інформації у доповідях також є дуже потрібними: рідко хтось читатиме поважну працю, коли може послухати пояснювальну доповідь.

Це, однак, дуже „обмежує" кількість учасників на українських доповідях і знеохочує як організаторів, так і доповідачів. У висліді, саме ця добре мені відома картина – завжди ці самі учасники. Рідко появляються нові обличчя – хіба коли доповідач „новий" та притягає своїм ім'ям зацікавлення ширшої громади.

Що, однак, з „цим фантом" у нас робити? Чи обмежувати кількість таких „поважних" імпрез? Чи змінювати зовсім їхній характер? А в такому випадку, де і коли зможемо послухати думки про нову появу книжки, події у культурному житті чи інші цікаві новини – не про це, що читаємо у щоденній нашій пресі, а дещо інакше. Чи аби наше культурне життя звужувалося – чи такі тепер у нас тут обставини? А може, брак відповідних осіб для ініціювання та зацікавлення культурним проґресом українського життя? Важко знайти на це ясну відповідь. Але факт залишається фактом.

Може, в інших скупченнях українського життя є інакше. Можу, однак, говорити про Ню-Йорк та його довкілля, в якому доводиться жити. Розуміється, вже бачу відгук на мої міркування, як це трапляється після порушення інших дещо наболілих наших культурних проблем. Імпрез у нас не бракує, але ... чи вони справді усі на „висоті" та можна їх заховати у шухлядку „культурних", на високому рівні? Слід було б над цим призадуматися, зокрема організаторам таких, та, однак, старатися ставити до себе і до тих, що їх виконують вищі вимоги.

Це було б на користь і тим, що виконують їх, і тим, що таки приходять, щоб їх послухати. Навіть з очікуванням, що слухачів буде обмаль...

О-КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Українська мова – для України

У „Свободі" 12 травня вміщена стаття Юрія Шевчука „Мова та українська еліта" про людей, які кажуть, що вони є українці, але вдома говорять російською мовою. Ці люди вимахують синьо-жовтими прапорами і чекають, коли новий Муравйов прийде з Москви до Києва. Вони будуть служити тим, хто платить. Україна мусить забути про цю еліту і старатися виростити покоління, яке буде думати про Україну.

Мова – це фундамент держави. Без української мови немає держави. Москва вже давно зрозуміла, що мова диктує, де є початок кордонів держави, де є кінець держави. Україна не є федерацією, але соборною державою, і мова є запорукою державности.

Юрій Кравчук,
Вільмінгтон, Делавер

Перші листи літньої пошти

25 травня виповнилося 80 років від дня загибелі Симона Петлюри і „Свобода" в ч. 21 подала спомин про цю трагедію. Тим часом до редакції надійшла велика за обсягом стаття доньки генерала Генерального штабу УНР св. п. Василя Чабанівського – **Тамари Чабанівської-Тимцюрак** „Головний отаман УНР Симон Петлюра", у якій докладно проаналізовано ролю Симона Петлюри у Визвольних змаганнях України 1918-20 років. Статтю переслала до редакції Лариса Діяк, за що їй дякуємо. Авторка пише у статті: *„Сім найдорожчих літер – Україна, сім літер – Петлюра, сім куль вбивці обірвали життя 45-літнього великого українського Мужа, який писав: „Кров, пролита за волю, не засихає..."*

28 травня в Донецьку, повідомляє пластунка-сеньйорка **Тетяна Переверзєва**, відбулась інтерактивна гра „Україна – європейська держава", учасниками якої були пластуни із станиць Авдіївки, Донецька, Краматорська, Миколаївки та члени молодіжної організації „Екологічна варта" (Донецьк). Юнаки набували знання європейських традицій, етикету, основ європейської дипломатії, культури, співали пісні. Наступного дня телесюжет про цей захід був показаний по телебаченню. А 31 травня в молодіжній телепрограмі „На підйомі" у етер вийшли голова Донецької окружної пластової старшини Дмитро Колесник (Краматорськ) та пластунка-розвідувачка Анна Проляка (Донецьк).

Тетяна Курінна з села Млієва на Черкащині повідомила про „Школу Майкла" в Києві, у якій молодь не тільки навчають чужинських мов, а й знайомлять з особливостями життя на Заході.

З **Бібліотеки україніки** в Симферополі надійшла вістка про те, що закінчилася передплата „Свободи" для цього осередка української культури в Криму. Коли б хто з добродіїв мав бажання продовжити передплату, просимо звернутися до адміністрації „Свободи".

Начальник районного відділу охорони здоров'я з м. Виноградова Закарпатської области **Ігор Борисенко** звертається до земляків з проханням допомоги у відновленні і устаткуванні районної лікарні. Адреса: вул. Лікарняна, 13, Виноградів. Закарпатської обл., 90300 Ukraine. Електронна пошта: crl@rosa.prokk.net

Д-р Євген Стецьків з Сарасоти, Фла., переслав конкурсні твори учениці 11-ої кляси Олени Безкоровайної з Симферополя, написані на Всеукраїнський конкурс учнівської творчости („Об'єднаймося ж, брати мої") і на Міжнародний літературний симпозіюм „Блакитні вежі золотого слова" („Народна пісня – дзеркало народної душі"). Обидва твори засвідчують глибокі знання учениці у її літературних дослідженнях.

Президент АГРУ **Божена Ольшанівська** з Нюарку, Н. Дж., надіслала текст доповіді Ольги Ісаєвич з Фонду „Сейбр-Світло" на першій міжнародній конференції у Львові „Діяспора як чинник утвердження Держави Україна у міжнародній спільноті". Тема її доповіді – „ Частка української діяспори США в інформаційному забезпеченні України".

Австралійський **фонд з видання книги „Злочин"** повідомив, що 11 тисяч томів цього видання вже доставлені в Україну для безкоштовного поширення, а 4 тисячі залишено для поширення в Америці та Австралії. Книгу буде перекладено англійською мовою.

Про книгу Ніни Бай „Українка, збережена Господом" написала **Федора Єфименко.** Книга розповідає про нелегкий життєвий шлях самої Федори Єфименко, і вона хотіла б, щоб цю книгу поширили в Україні, вислала гроші на це, але не може дістати відповіді від Ніни Бай, чи виконано її прохання.

Олександер Полець з Мінесоти надіслав три матеріяли з приводу книги Галини Могильницької „Літос", у якій авторка полемізує з одеськими провідниками УПЦ Московського патріярхату з приводу української мови у Церкві, проблем підпорядкування церков та нетерпимости московського православ'я до незалежної України. Для видання книги масовим тиражем потрібно знайти жертводавців. Також автор листа шукає особу, яка переклала б книжку англійською мовою. Тел.: (612) 781-8204. Електронна пошта: avpoletz@msn.com. Адреса: 3520 Edward St., St. Anthony, MN 55418.

Слово від сім'ї Карнаухів

Звертається до вас сім'я Карнаухів, яких 10 лютого ц. р. депортували з США після 15 років проживання в цій країні. Висловлюємо щиру подяку за фінансову і моральну підтримку всім, хто нам допомагав і продовжує допомагати. Настоятель церкви Святого Петра і Павла о. Степан Білик із Spring Valley, NY, познайомив нашу бабусю Ольгу Хомко з чудовою людиною, Камілою Гук, яка зрозуміла нашу тяжку ситуацію і з того часу допомагає нам і нашій бабусі. Ми їй дуже вдячні за все, що вона для нас робить.

Неможливо й перелічити всі імена людей, які нам допомагають і добра бажають. Ми кожного пам'ятаємо в своїх щоденних молитвах.

З нами повелися не як з людьми. Рано вранці 6 січня в день Святої Вечері, коли в хаті стояв запах куті і вареників, а в душі панувала радість Різдва, в нашу хату увірвалось горе. Вісім озброєних поліцейських Імігараційної служби не дали нам й одягнутися, зате наділи на нас наручники. Нашій мамі, якій 64 роки, з шоку, в якому вона перебувала, потрібна була медична допомога. Поліцейські не звертали на неї ніякої уваги, проте запитали, чи в домі є які-небудь тварини і чи їм потрібна допомога. Ми приїхали в Україну в одязі, який одягли, коли нас забирали агенти. Нам не дозволили взяти абсолютно нічого, навіть вінчальних обручок. Але найбільша втрата в цій депортації – це майбутнє наших синів. Старшому синові залишилось три місяці до закінчення коледжу і одержання диплому інженера, а молодший був на другому році навчання. Він мріяв стати лікарем. В Україні сини не можуть продовжити вчитись, тому що Україна не признає американську освіту.

Ще раз щиро дякуємо тим людям, які нам допомагають, за нас моляться, борються за наше повернення. Для того, щоб ми повернулись до Америки, потрібна ваша підтримка. Будь ласка, звертайтесь до конґресмена (William Pascrell Jr.) і сенатора (Frank R. Lautenberg) з проханням, щоб нас повернули в Америку.

Адреси: William Pascrell Jr., Robert A. Roe Building, Suite 500, 200 Federal Plaza, Paterson, NJ 07505-1953. Тел.: (973) 523-5152, факс: (973) 523-0637;

Frank R. Lautenberg, One Gateway Center, Twenty-Third Floor, Newark, NJ 07102, тел.: (973)-639-8700 або (888) 398-1642, факс: (973) 639-8723.

Сім'я Карнаухів,
Україна

П'ять запитань до уряду України

Хотів би знати, чому є Українська держава, а в ній переважає мова – російська? Чому українці в Україні так залякані, що й на листи не відписують? Чому є податок на українські книжки, а на російські – нема? Чому уряд не зажадав від Росії заплатити відшкодування за Голодомор 1932–33 років? Чому уряд не зажадав від англійського уряду, щоб Англія вирівняла ціну за те збіжжя, що вона під час Голодомору закупила в СССР за демпінґовою ціною?

Президент України повинен своїм декретом проголосити, що всюди має бути українська мова – в урядах, на телебаченні і т. д. Нехай українські політики до ворогів не примилюються, а вимагають. Справа мається, як в нас колись з кіньми: якщо коні відчули доброзичливого візника, то не хотіли добре тягнути, а під твердою рукою добре тягнули.

Свобода, демократія ще не означають безголов'я. Порядок мусить бути.

Іван Івахів,
Денвер, Кольорадо

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Україні потрібний ваш досвід!

З виступу радника-посланника Посольства України в США Віктора Нікітюка на 36-ій Конвенції Українського Народного Союзу

Шановний пане голово!
Високоповажна громадо!

Нам випало жити в ті дні, коли бути українцем – почесно. Півтора року тому Україна прозвучала на весь світ. І відлуння тих подій все ще заряджає нас моральною силою і ентузіязмом. Події Помаранчевої революції стали для України великою перемогою, яку вона здобула після багатьох поневірянь.

У перемозі, здобутій півтора роки тому, є і Ваш внесок. Та моральна сила, яка проросла, пробилася, розквітла в сьогоднішній Україні, завжди жила в ваших серцях. Без неї ви б не пронесли крізь сторіччя свою мову, культуру, пам'ять про Батьківщину. Ви зберегли українську суть, український дух. Ви пропустили через себе те, що відбувалося в Україні. Майдан, який був творінням українського народу, був і вашим творінням. Ще раз щиро вам за це дякуємо.

Перемога 2004 року не менш важлива, ніж перемога 1991-го. Але проблема українців завжди була в тім, що вони не знали, що робити зі своїми перемогами. Складна, трагічна історія нашої нації перетворила її на певний час на націю філософів-скептиків. Вони вірили у можливість правдами чи неправдами змінити власне життя і життя своїх дітей, але не вірили в успішність своєї нації в цілому. Тим більшим вибухом стали події півторарічної давнини.

Почуття гордости за власну країну, яка виявилася здатною на таке, – це річ фундаментальна. Перемоги формують психологію успішної нації так само, як і успішної людини.

Чому ж наступні півтора роки принесли багатьом відчуття розчарування? Я б виділив тут дві причини. Одну очевидну і одну – несподівану. Очевидна причина – це завищені очікування. Ті, хто сподівався, що відразу наступить світанок, були розчаровані. На жаль, так не буває. Надто багато помилок, образ, гіркоти накопичилося в Україні за 14 складних років незалежности, аби в одну мить розпочати все з чистої і світлої сторінки.

Друга причина – неочевидна, гірка, але правдива: український народ виявився кращим, мудрішим, чеснішим за багатьох представників своєї політичної еліти. Колишні голови комуністичних комітетів, комсомольські ватажки, діячі „кучмівського" розливу – ці люди багато років визначали долю української нації. Цинічні і глухі до свого народу, вони стояли на чолі нації. Історичне покликання сьогодення – виправити цю несправедливість. Тому демократична влада в Україні все більше концентрується на двох напрямках. Перший – проведення докорінних економічних реформ. Другий – це поступова зміна політичного краєвиду країни. Шлях до цього – чесні вибори, демократія, свобода слова, зміцнення судової влади. Це шлях успіху, обраний Президентом Віктором Ющенком.

Ми знаємо, де є сильні і де слабкі місця України. Сильне місце – це український народ, працьовитий, підприємливий, ретельний. Сильне місце України – її здатність швидко вчитися. Український батько відмовить собі в останньому, але зробить так, щоб його дитина отримала гідну освіту.

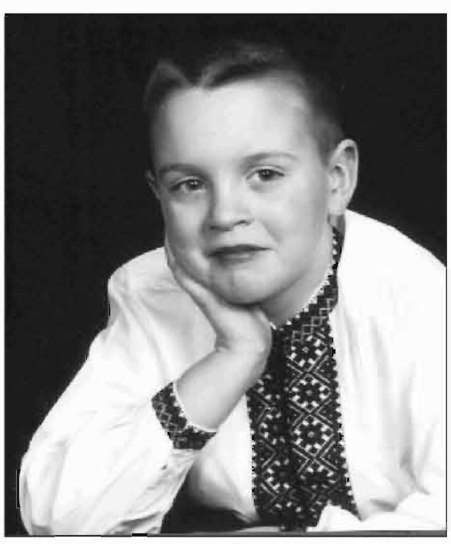
Не було лише моральної сили, впевнености в собі і відчуття єдиної нації. 15 років тому, коли Україна стала незалежною, українці не були єдиною нацією. Це була група людей, яка на момент розпаду СССР жила на спільній території. Сьогодні Україна – це єдина нація. І Україна рухатиметься вперед шляхом становлення цивілізованої, демократичної, європейської держави.

Для того, щоб цей шлях був успішним, Україні потрібна активна підтримка закордонного українства, ваша підтримка, пані і панове. Україні потрібний ваш досвід, ваші знання, ваше надхнення і ваші зв'язки. Сьогодні ми всі перші, тому що ми – народ-переможець.

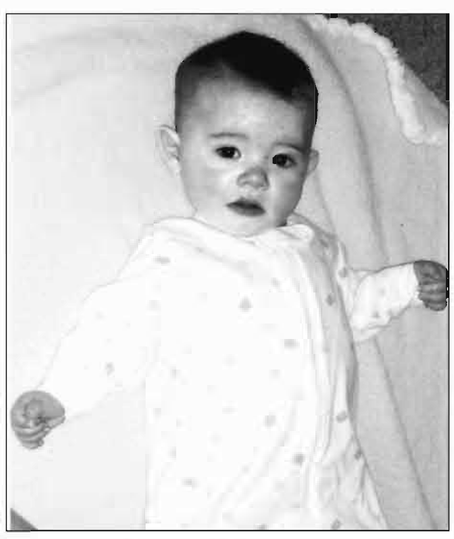
Покажімо, що ми – єдина нація, яка може зробити зі своєї перемоги щось особливе, прекрасне і незабутнє. Нехай Україна підніметься і розквітне так, як не розквітала ніколи до того!

Протоколи та звіти з 35-ої Конвенції Українського Народного Союзу, що відбулася в Чикаго від 24 до 28 травня 2002 року, є доступними і їх усі делеґати тієї Конвенції та кожний бажаючий член УНС можуть придбати. У цьому випадку потелефонуйте до Головної канцелярії УНС на 1-800-253-9862, додатковий: 3011 до Марійки Дрич.

Нові члени УНСоюзу

Андрій-Михайло Ґреґа, син Нікол-Роз Ґреґа з Бафало, Н.Й., новий член 360-го Відділу УНСоюзу. Свого внука і правнука забезпечили дідусь Йосиф Ґреґа і прадідусь Йосиф Янік.

Ніколяс-Говард Луіс, син Адріяни з Каранеців і Браєна Луісів з Каламазу, Миш., новий член 292-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся і дідусь Роксоляна та Олег Каранеці.

Звіт Головного редактора „Свободи" Ірени Яросевич 36-ій Конвенції Українського Народного Союзу

26 - 29 травня 2006 р. Кергонксон, Н. Й.

Чотири роки тому, коли я вперше звітувала перед Конвенцією Українського Народного Союзу в Чикаґо як головний редактор „Свободи", на той час на своїй посаді я перебувала лише 18 місяців. Тепер, після ще додаткових чотирьох років на цій посаді, я можу сміливо звітувати, що за цей період стала не лише значно досвідченішою, але разом з тим – ще в більшій мірі посивілою...

Кожного року під час річної зустрічі нашого Головного Уряду я докладно звітувала про головні події в житті нашого видання. Тут забрало б забагато часу, щоб описати все знову у подробицях, але дозвольте просто підсумувати деякі головні моменти з нашого редакційного буття.

За останні декілька років наша газета не один раз була відзначена українськими організаціями Америки і також різними представництвами Української держави – за самовіддане служіння не лише нашим загальногромадським інтересам і цілям, але й за відданість Україні і світовому українству. На наших стінах висять листи і грамоти – зокрема від Міністерства закордонних справ України, Наукового Товариства ім. Шевченка, Союзу Українок Америки, Постійного представництва України в ООН, з подякою „Свободі" і нашим редакторам за плідну творчу працю.

Так само, як і чотири роки тому, наш колектив складається з редакторів, затруднених на повний час, – це Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто, і на неповний час – Ольга Кузьмович. Технічним редаґуванням і оформленням зайняті Іда Фокс, Дарія Малиновська і Павло Стокотельний. Спільно з „The Ukrainian Weekly" ми користуємося послугами надзвичайно діяльної нашої колеґи у Відділі реклями – Марії Осціславської і досвідчених працівників нашої адміністрації, яка відповідає за передплату, розповсюдження газет, книгарню. Це головний адміністратор Володимир Гончарик, Марія Пенджола, і на неповний час – Олександра Хмельковська.

Між нашими постійними дописувачами залишаються Ростислав Хом'як, Леся Івасюк, Петро Войцеховський, Анатолій Гороховський, Іван Гвозда, Олександер Бураковський, Лука Костелина, Ліда Коваленко, Григорій Курас, Василь Лопух, Василь Махно, Дмитро Степовик, і донецьдавна, аж доки не програв вибори до Верховної Ради, – Вахтанг Кіпіані. Ігор Пилипчук продовжує займатися нашою веб-сторінкою.

Тут я хотіла б особливим підкресленням звернути вашу увагу, що це люди, на яких я, як головний редактор, справді маю можливість надійно спертися, вести творчий процес без зупинок і з добрим результатом. Водночас щиро дякую своїй колезі, головному редакторові Ромі Гадзевич і працівникам видання „The Ukrainian Weekly" – не лише за тісне професійне співробітництво, але й за щоденні взаємини, сповнені добрих почуттів і сенсу гумору .

В 2003 році головними подіями в редакційному житті було те, що „Свобода" відзначила своє 110-ліття, протягом якого газета, як ми писали, „вірно і віддано служила нашій громаді, послідовно представляла визначений засновниками світогляд – захищати гідність України та українства і розвивати наше національне 'я'".

Не менш важливим було відзначення 70-ліття Великого голоду в Україні. В цьому, як визнав історик Юрій Шаповал, ми посоромили всі засоби масової інформації в Україні, які все ще не надавали цій темі належного значення. Досить було „Свободі" надрукувати спочатку 2003 року один спомин про Великий голод, як пошта відразу стала приносити десятки подібних споминів. Переглядаючи наші архіви, ми віддаємо щиру шану редакторам „Свободи" з 1930-их років, які залишили на сторінках тодішньої щоденної газети докладні інформації про голод в Україні.

В наступному, 2004 році відзначено 110-ліття УНСоюзу, здійснено спеціяльний випуск газети з приводу 130-ліття НТШ, 40-ліття відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні, будівництвом якого було виразно підкреслено особливу ролю УНСсоюзу у цьому величному проєкті.

При кінці 2004 року відбулася знаменита і для всіх нас незабутня Помаранчева революція, тому, закономірно, впродовж 2005 року політика нового Президента, його приїзди до Америки і його виступи тут, складна ситуація в Україні займали багато місця на наших газетних сторінках.

В цьому році ми вже відзначили 20-ліття Чорнобильської трагедії і після довгих-довгих років – скасування в Конгресі поправки Джексона-Веніка. Очевидно, я тут не включаю багатьох інших тем, просто нагадую найважливіші точки, через які ми пройшли за останні чотири роки. Залишаються популярними наші щорічні альманахи, а в нашій газеті – постійні рубрики, як, наприклад, „Мова про мову", котру ви можете прочитати і в цьому числі, але й сторінки нашої „Редакційної пошти", про які ми завжди чуємо добрі читацькі відгуки – що це дає людям можливість висловлювати весь спектр поглядів.

Все більше і більше „Свобода" розвиває унікальну тематичну нішу – як газета, котра охоплює інформації з життя різних українських діяспор – чи то нових наших еміґрантів в Еспанії, чи старих українських виселенців у Казахстані, чи з наших громад в Італії, Чехії і Словаччині, де довідуються про нашу газету і надають інформацію про себе, щоб через „Свободу" про них більше знало світове українство. Це віддзеркалює той факт, що ми усвідомлюємо себе не лише газетою Українського Народного Союзу, але й найстаршим у світі україномовним виданням, яке вже протягом 112 років є дорогоцінною духовною спадщиною для України і всього світового українства. Другого такого видання, яке віддзеркалювало б усю історію українства поза Україною та історію зв'язків з Україною, в цілому світі нема. Це величезний, досі належним чином ще не оцінений духовний і політичний капітал, особливо, якщо зважити на нашу україномовність, котрій не раз загрожували спроби знищення.

Але, на превеликий жаль, за останні чотири роки фінансова ситуація в УНСоюзі ускладнилася. Не один раз протягом усіх цих років редактори чули, що газети є дефіцитними. Однак, фінансові проблеми УНСоюзу не спричинені нашими виданнями. Більше того, цілком навпаки – за останніх вісім років наші видання, особливо „Свобода", здійснили цілу низку значних реформ, щоб зменшити фінансові витрати УНС. Нагадаємо, що газета перейшла від щоденника до тижневика, редакція двічі перенесена з місця на місце, останній раз – в дуже тісне приміщення, тільки для того, щоб збільшити площу для оренди, чисельність редакторів і технічних працівників було зменшено наполовину, значно зменшено газетну площу порівняно зі щоденником, збільшено кількість реклям майже на 40 відсотків газетної площі, ми перейшли від ручної до електронної верстки, хоч і на старих, вживаних комп'ютерах, „найновіший" з них був куплений сім років тому. Коротше кажучи, жодна інша структурна частина УНСоюзу не здійснила більше змін і не адоптувалася до нових вимог в такій мірі, як наші видання. І підкреслю – не пропустивши при цьому ані одного випуску. Така професійність заслуговує на визнання.

Засновники УНСоюзу і також усі наступні покоління добре розуміли, що зв'язок, комунікація є необхідними, щоб створити громаду, розуміли, що інформаційна мережа є основою спільноти. Ця правда сьогодні залишається такою ж актуальною, як була вчора і як буде завтра. Тому ті видання й були створені як фінансово залежна частина УНСоюзу. Не можна постійно погрожувати ременем своїй дитині. В житті завжди були і будуть виклики. Колись були війни, економічні депресії, тепер маємо нові технології, як ось Інтернет, котрі сприяють швидшій асиміляції До того ж, тепер наші громади розкидані на великій відстані.

Ми не уникаємо проблем, навпаки – твердо переконані, що УНСоюз не може розвиватися без розвитку своїх газет, замість їх скорочень. Тому щоб в майбутньому наші видання не були постійно фінансово загрожені, треба подумати про створення окремого Фонду, так званого „Endowment Fund" – виключно для підтримки наших видань.

Закінчуючи мій сьогоднішній виступ, я б хотіла сказати слово поза редакційною темою – згадати довголітнього Союзового діяча, мого колеґу, покійного Евгена Іванцева. Через Евгена, у Вашінґтоні, в місті, де я виховувалася і прожила молоді роки, я довідалася про подробиці життя УНСоюзу і потужність цієї організації і за це я йому сердечно вдячна.

Також хочу щиро подякувати всім нашим вірним прихильникам – передплатникам, читачам, авторам і жертводавцям нашого Прес-фонду. Ваша постійна довголітня підтримка є ознакою потрібности нашої праці.

Ви розумієте, що я могла б тут забрати багато годин вашого часу, розповідаючи про працю нашої редакції, але й тих інформацій, котрі я подала, досить, щоб заохотити вас до запитань, на які я готова дати вичерпні відповіді.

Редактори „Свободи" (стоять зліва): Христина Ференцевич, Петро Часто, Ірена Яросевич (головний редактор), Левко Хмельковський, сидить – Ольга Кузьмович.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Міцніють дружні стосунки між Україною та Америкою

23-25 травня на запрошення УККА Посол України в США Олег Шамшур відвідав Чикаго. Важливою складовою його поїздки стали зустрічі з керівництвом міського управління з питань культури та Комітету порідненних міст „Чикаго-Київ". Під час останньої були обговоренні питання координації дій української та американської сторін у сфері розвитку двосторонніх взаємин на регіональному рівні, організації виставки сучасного українського образотворчого мистецтва в липні ц.р. 23 травня О. Шамшур відвідав Інститут мистецтв та Український національний музей, де ознайомився з виставкою творів родини Саєнків. Ключовим заходом візити стала участь О.Шамшура у засіданні, присвяченому підтримці роботи Української національної інформаційної служби УККА 24 травня, на якому Посол України виступив головним доповідачем. О.Шамшур також мав зустріч з керівництвом кредитової спілки „Самопоміч". Коли новопризначений Посол України в США Олег Шамшур відвідав Чикаго і мав зустрічі з українською громадою, наш чикагський кореспондент Анатолій Гороховський взяв у нього коротке інтерв'ю, яке вміщуємо нижче.

– Поділіться, будь ласка, своїми враженнями від моменту вручення вірчих грамот Президентові США Джорджові Бушеві. Що він сказав про Україну?

– Подія ця для мене знаменна, хвилююча, в житті дипломата подібні зустрічі трапляються не кожен день. Президент Буш відзначив, що „Сполучені Штати оптимістично дивляться на майбутнє України, сподіваються, що вона стане взірцем демократичного розвитку для сусідніх та віддалених держав, і що США мають надію на співпрацю з новим урядом, який буде продовжувати курс України на демократизацію та реформи".

Для мене це була вже друга зустріч з керівником американської держави, а перша сталась, коли я супроводжував міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка під час його переговорів з Президентом Бушем. Окрім того, я був запрошений на урочисте підписання в Білому Домі Президентом Америки закону про запровадження з Україною режиму нормальних торговельних взаємин, має на увазі скасування додатку Джексона-Веніка. При кожній зустрічі я мав можливість розмовляти з Президентом США. Маю приємність відзначити, що Президент дуже позитивно налаштований щодо України, активно підтримує демократичні зміни, що відбуваються в нашій країні, готовий до тіснішої співпраці з українським керівництвом, виступає за посилення стратегічного партнерства США з Україною.

– Коли Ви очолили Посольство України у США, чи мали потребу щось змінювати в установі – згідно з прислів'ям „нова мітла по-новому мете"?

– Ні, в мітлі не було ніякої потреби. Я зустрів тут цілком дієздатний колектив однодумців, досвідчених дипломатів, які чесно і віддано працюють на благо України, в ім'я зміцнення дружніх стосунків з Америкою. Цілком зрозуміло, що нова якість двосторонніх взаємин вимагає нової якости праці Посольства.

– Як Ви оцінюєте організоване життя американських українців?

– Продуктивна співпраця з українською діяспорою – одне з моїх завдань. Мені особисто більше подобається слово „громада", ніж термін „діяспора". Хочу відверто сказати, що спілкування з земляками справило на мене велике враження.

(Закінчення на стор. 22)

КОЛЕДЖ СТЕЙШН, Тек. – Амбасадорський форум у Фундації Президентської бібліотеки Джорджа Буша з участю Посла України у США Олега Шамшура 17 квітня 2006 року. Сидять зліва: колишній Посол США в Україні Роман Попадюк – директор Фундації Президентської бібліотеки Джорджа Буша, Посол України в США Олег Шамшур і д-р Йоган Лембке з Центру якостей Европейського союзу в Тексаському А і М університеті.

Вечір в пам'ять Івана Франка

ІРВІНҐТОН, Н. Дж. – 21 травня 86-ий Відділ СУА ім. Олени Теліги в Нюарку, Н. Дж., улаштував концерт на честь 150-річчя від дня народження Івана Франка.

Голова 86-го Відділу Наталія Змий привітала слухачів і передала провід програмою Іванні Мартинець. Душею концерту була Наталія Буняк, яка підготувала і продеклямувала монтаж творів „Життя і творчість Івана Франка". Виконавцями були Наталка Буняк, Оксана Буняк, Марія Дацко та Ліана Буняк. Провідна думка монтажу була зосереджена на відданості Івана Франка своєму народові. Наталка Буняк почала монтаж своїм віршем „На ювілей Івана Франка", в якому особливу увагу звернула на посвяту Великого Каменяра для приниженого, поневоленого українського народу. І. Франко закликав молодь стати на захист своєї батьківщини. Привернули увагу слова:

Він вирив в те, що черствий хліб
Смачніший від м'якого,
Коли ти виростив його
На полі батька свого.

Хоч не довелося І. Франкові дожити до Незалежности України, та його ідея і наполеглива праця увінчалися успіхом. Сьогодні Україна, скинувши пута неволі, увійшла в сім'ю народів світу, ставши соборною, незалежною державою. Монтаж вислухано з великим зацікавленням. Окрасою були деклямації Марії Дацко, молоді пластунки, – сестри Оксана та Ліана Буняки продеклямували декілька віршів поета. Заслужений артист України Ростислав Василенко в деклямації поеми „Каменярі" драматично передав славні слова І. Франка.

В музичній частині виступив вокальний ансамбль „Промінь" під диригентурою Богданни Волянської, який на три голоси заспівав кілька пісень, деякі на слова Івана Франка. Богдан Чаплинський з Філядельфії заспівав дві пісні на слова Івана Франка і на вимогу авдиторії – арію з опери „Турандот". Сестри Буняк заспівали на два голоси народні пісні. Музика милозвучно вплинула на слухачів і внесла романтичний настрій на залю.

На кінець програми уся заля разом з хором заспівала „Не пора, не пора". Всі виконавці і артисти дістали квіти від Наталії Змий, яка запросила присутніх на солодке і каву.

Божена Ольшанівська

Вірш Івана Франка „Каменярі" деклямує Заслужений артист України Ростислав Василенко

На концерті в честь Івана Франка (зліва): Іванна Мартинець, Оксана Буняк, Ліана Буняк, Наталія Буняк, Люба Бойко, Наталія Змий, Люба Горалечко, Марія Дацко, Таїса Турянська.

Треба почати...

(Закінчення зі стор. 1)

мав 90 тисяч членів. Нині – половину з того. Коли взяти до уваги, що тоді вартість доляра була значно вищою, то нинішне майно УНС серйозно знизилось на вартості. І треба щось робити.

Мені, колишньому громадянинові Канади, ніяково було слухати дискусії на тему зменшення представництва УНСоюзу в Канаді, як один з засобів зменшення витрат. Мої батьки і я стали членами УНС в Канаді майже 60 років тому, і для нас, „поселенців-третьохвильників" з малими заробітками, платити вкладки за страхування не було легко. Я гадаю, що в ті роки коли членство УНС було найвище, маркетінґ Союзу і його програм був ефективніший. З того виходить, що нині треба поліпшити маркетінґ УНСоюзу і його продуктів. Передплата „Свободи" за центи була частиною маркетінґу УНС, коли його членство доходило до 90,000. (До уваги читачів, які в першій мірі звертають увагу на мову: слово marketing, в українському варіянті „маркетинг", вже закорінене в сучасній українській мові, мабуть тому, що коли українську мову формували вірні совєтські академіки Іван Білодід і Віталій Русанівський, на території СССР поняття „маркетинг" не було потрібне.)

Отож як оздоровити УНС? Для цього я знайшов добру цитату у промові Президента Віктора Ющенка на відкритті першої сесії нової Верховної Ради: „Україні нарешті необхідно навчитися жити за формулою і мисленням успіху. Упродовж віків ми звикли святкувати поразки і забувати про перемоги. Але українці — це насамперед життєствердний і мудрий народ!" (*„Свобода", 2 червня 2006, 5 стор.*)

Таким чином, майбутність УНСоюзу (нехай вже і не „Батька") в наших руках: усім нам, членам і ще не членам, треба почати жити і пропаґувати УНС „за формулою і мисленням успіху".

На 36-ій конвенції активним делеґатом була наша вашінґтонка Мая Лев, яку я знаю з того часу, коли вона щойно вчилася ходити. Тепер вона – одна з головних радних, член керівництва УНСоюзу. Її ровесники керували міністерствами в попередньому уряді України, пишуть комп'ютерні програми, які перевищують фантастику.

Власне це, гадаю, і є „формула й мислення успіху" Президента Ющенка.

А щодо збільшення членства УНС, чи пак повернення його до колишніх висот, то я зізнаюсь: у двері четвертохвильників не стукаю, але оплачую грамоти своїх онуків, і пропоную це іншим бабусям і дідусям, які вважають, що Український Народний Союз варто зберегти і посилити.

І ще пропоную: приїжджайте на чергові конвенції Союзу і на збори головного уряду. Нехай керівництво відчує наш подих на своєму карку!

Конфлікт...

(Закінчення зі стор. 2)

ські спецслужби. 6 червня на засіданні кримського парляменту за пропозицією депутата Нестора Шуфрича оголошено Крим „територією без НАТО". Кримські депутати запропонували створити тимчасову комісію Верховної Ради України з розслідування причин подій у Криму і заборони допущення підрозділів збройних сил інших держав для проведення військових навчань „Сі Бріз-2006" на території України.

Президент України Віктор Ющенко 6 червня назвав політичною спекуляцією рішення Верховної Ради Криму про визнання півострова – територією без НАТО. МЗС України пообіцяло, що всі шість міжнародних навчань цього року в Україні пройдуть виключно зі згоди Верховної Ради України, і повідомило, що розглядається питання про депортацію чужоземних громадян, які беруть участь у підбурюванні акцій протесту у Феодосії.

Триває обмін політичними заявами між зовнішньополітичними відомствами України і Росії. СБУ вже заборонило в'їзд до України депутату Держдуми Росії К. Затуліну за участь у підбурюванні акцій протесту у Феодосії і некоректні висловлювання щодо української держави. МЗС Росії розцінило це як недружній акт і зажадало роз'яснень від української сторони.

Газета „Індепендент" пише, що каменем спотикання стало питання НАТО. Проросійські сили кажуть, що приєднання до НАТО – це державна зрада. „Навмисне підбурювання мешканців Криму певними політичними силами, яких безпосередньо підтримує Москва, шкодить не лише міжнародному авторитетові України, але й її національній безпеці", – ствердила газета.

Газета „Таймс" пише, що Росія та її прихильники в Україні намагаються впливати на події в Україні, антинатовські протести були організовані проросійськими партіями, в тому числі комуністичною, у яких дуже міцні з'язки з Москвою.

Російські політики, дізнаємось далі, прилітали у Крим на підтримку демонстрантів, а російське державне телебачення, популярне в Україні, пильно стежило за розвитком подій. Міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров заявив 7 червня, що приєднання України чи Грузії до НАТО спричинить колосальні геополітичні деформації.

Президент України В. Ющенко на пресовій конференції 6 червня сказав, що такі навчання проводяться з 1997 року за „Пляном дій Україна – НАТО", за який проголосували 263 народні депутати, і він тепер виконує волю парляменту. Він засудив „дратівливе, нетерпеливе реагування деяких сил на те, що відбувається в Україні".

Анна Козюпа – серед найкращих управителів у фірмі „Macy's"

Анна Козюпа

ЛІВІНҐСТОН, Н. Дж. – Анна (Бобрек) Козюпа з Сідар Нолс названа найкращим управителем року від „Macy's". Дуже часто у дні спеціяльних випродажів Анна Козюпа запрошувала українських музикантів для виступу в її відділі, щоб зацікавити покупців. Вона також дуже допомогла багатьом новим іміґрантам у отриманні праці в її корпорації.

На славній параді в Ню-Йорку під час святкування Дня подяки (Macy's Thanksgiving Day Parade) в перших рядах керманичів гігантських куль йде Анна Козюпа, яка вже сім років є активним учасником парад і за цю працю була нагороджена відзнакою корпорації. Анна також займає посаду головного управителя з громадської допомоги і разом зі своїми працівниками сприяє різноманітним організаціям у збільшенні їхніх фінансових фондів.

На посаді головного управителя „Спеціяліст-продаж" Анна допомагає молодим найкращим працівникам, висуваючи їхню кандидатуру на різні спеціяльні навчання та просуваючи їх на вищі посадові місця.

Анна є членом 76-го відділу УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж. Вона також активна членка 75-го відділу Союзу Українок Америки, її можна зустріти серед тих, хто пакує одяг в пачки з наліпками „Доляр для України". Вона є парафіянкою Української католицької церкви Св. Івана у Випані, де під час Великодня разом зі своїми союзянками розвозить кошики із свяченою їжею старшим та бідним членам парафії. Минулого березня вона взяла свої два тижні відпустки і полетіла в Україну закордонним спостерігачем під час виборів Верховної Ради України.

Анна тішиться своєю сім'єю – чоловіком Михайлом (другим заступником Президента УНСоюзу), донькою Тетяною і сином Данилком, любить подорожі і друзів.

Н. Н.

Щедрий подарунок Григорія Малиновського

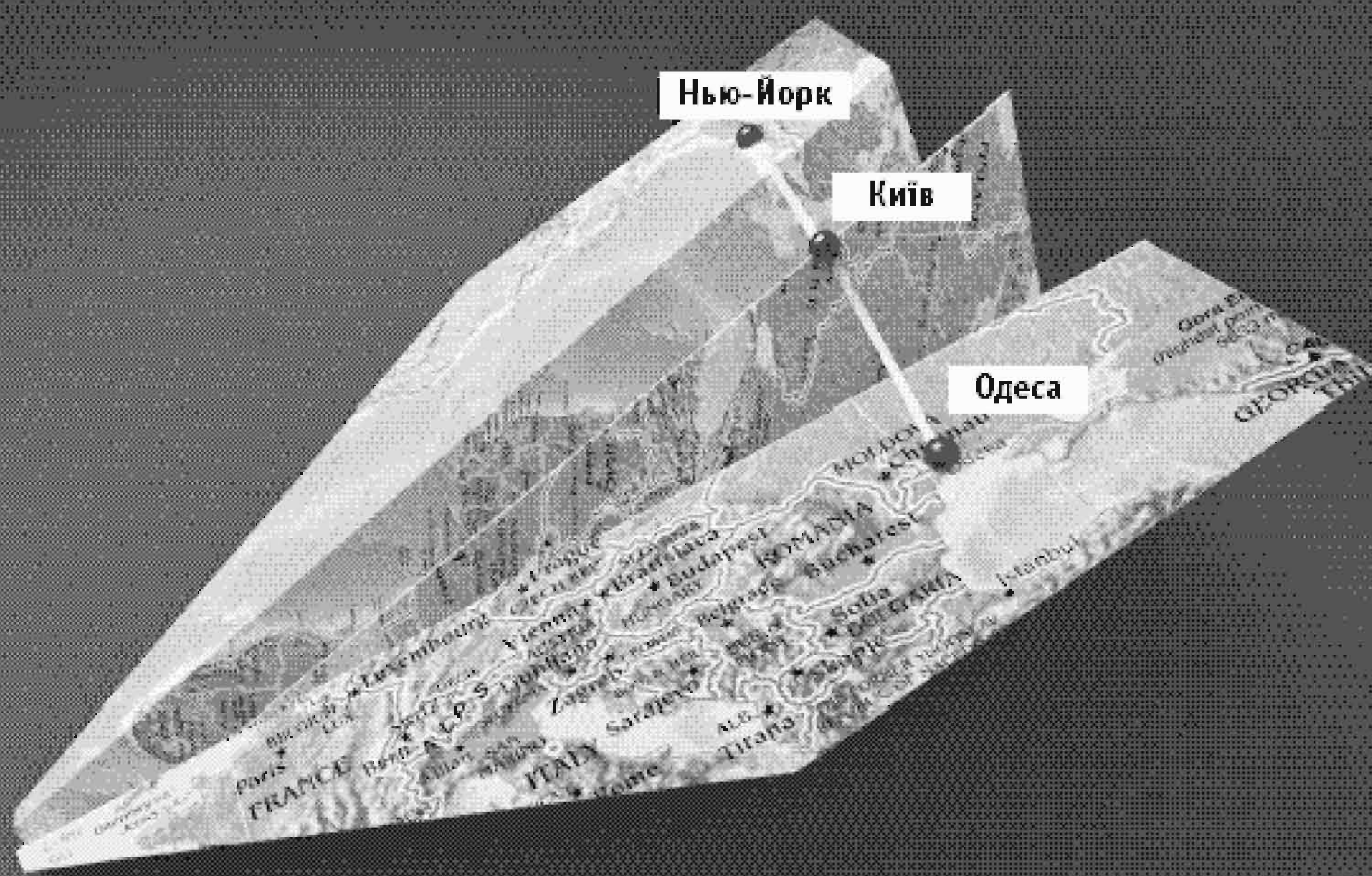
З подякою згадують Григорія Малиновського зі США вчителі загально-освітніх шкіл, ректори вищих навчальних закладів – університетів та академій, керівники просвітніх громадських організацій за його дар – мінідрукарні (різографи), які дають змогу робити 150 копій за хвилину, є справжнім порятунком для освітянських закладів в умовах нестачі методичних та навчальних україномовних посібників, програмних художніх творів. Кожен різограф коштує, з витратними матеріялами, 2,300 долярів. Їх вже отримали 199 навчальних закладів України через представництво ЗУАДКу в Києві, а також українська школа в Тбілісі, Грузія.

В цьому році щедрим даром на суму 10,500 дол. від Григорія Малиновського були удостоєні міське об'єднання Всеукраїнського товариства „Просвіта" ім. Т. Шевченка в Слов'янську, Донецької области, Донецький національний університет, Донецьке обласне відділення НТШ, Свято-Дмитрієвська парафія УАПЦ в Харкові, Українська гімназія в м. Бендери (Придністров'я).

Віра Принько

Різограф від Григорія Малиновського вручає в Донецьку представник ЗУАДКу Віра Принько

Нью-Йорк
Київ
Одеса

36-та Конвенція УНСоюзу (26-29 травня 2006 р.)

Прапороносці Василь Лучків, Матвій Козяк, Мирон Грох несуть американський, український і канадський прапори під час відкриття 36-ої Конвенції, 26 травня

Люба Яблонська вітає делеґатів традиційним хлібом і сіллю

Новий вид перед Головним будинком УНСоюзу

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – В минулому числі „Свободи“ ми вже вмістили загальний огляд праці 36-ої Конвенції Українського Народного Союзу, яка відбувалася від 26 до 29 травня на Союзівці. У сьогоднішньому числі подаємо докладніший звіт, включно з інформацією про зауваження делеґатів, рішення комітетів з приводу найважливіших питань.

В перший день праці Конвенції одним з доповідачів був Фред Ґрубі – президент Національного Братського Конґресу Америки. Він зауважив, що члени Братського Конґресу Америки, складовою частиною якого є Український Народний Союз, присвячують понад 100 мільйонів годин добровільного часу для громадської діяльности в США. З цієї причини братські установи повинні мати інакший податковий статус, ніж просто забезпеченеві компанії. Але тому, що лобі різних фірм є дуже міцне в Конґресі США, Національний Братський Конґрес вирішив активно представляти діячів в братському русі країни, створивши нову програму „Братські діячі місяця“ і запрошуючи УНС до участи в цій програмі (*подальші інформації з цього питання будуть подані в наступних числах „Свободи“*). Він нагадав, що запровадити радикальні зміни в таких установи, як братські союзи, є подібно до того, як раптово розвернути в леті тяжкий літак „Боїнґ-747“, бо при такій спробі літак відразу почне падати на землю. УНСоюз, як і інші братські організації, переживають подібну ситуацію, тому повинні спромогтися розвернути наш „тяжкий літак“ плавно і безпечно, щоб він надійно продовжував свій шлях у громадському небі.

Загалом Конвенція пройшла спокійно, хоч були моменти досить складні, наприклад – ситуація з колишнім директором видань УНСоюзу Волтером Прохоренком, котрий виявив бажання стати президентом УНСоюзу і з тією метою висилав делеґатам відповідні листи з саморекламою. Виявилося, що він ці свої приватні інтереси здійснював за рахунок УНСоюзу, що є протизаконним, і тому контракт з ним на працю в УНСоюзі не було продовжено, як вияснив президент УНСоюзу Стефан Качарай. Водночас президент УНС з'ясував пораду адвокатів і спеціялістів-правників штату НюДжерзі, що В. Прохоренко, котрий не є активним членом УНСоюзу, не мав права кандидувати на будь-які виборну посаду.

До болючих тем належала також понадгодинна розмова про стан розвитку УНСоюзу в Канаді. З одного боку, як представив президент Стефан Качарай, витрати в Канаді щодо контролі і правила праці зумовлюють додаткові кошти, котрих не покриває прибуток від продажу полісів. Але здругого боку є велике моральне питання. Як сказав директор УНСоюзу на Канаду Альберт Качковський, коли ми втратимо Канаду, то в принципі незадовго прийде черга і до Америки; і що директор на Канаду – це безплатна посада, тим часом в Америці УНСоюз має три платні посади, і якби УНСоюз ставився до Канади так, як ставиться до Америки, то, мабуть, можна було б очікувати кращих успіхів.

Дискусія про Канаду була спровокована першою пропонованою зміною до Статуту УНС – скасувати посаду директора УНСоюзу на Канаду. При голосуванні ця пропозиція не зібрала досить голосів. Взагалі ніякі з пропонованих змін до Статуту не пройшли, головними з них були: зменшити число членів Головного Уряду від 11 до семи; чітко визначити у Статуті персональну відповідальність членів Головного Уряду; змінити назву посади касира на „скарбника“. Дві пропоновані зміни до посібника УНСоюзу пройшли:

(Продовження на стор. 16)

Стефан Качарай звітує на 36-ій Конвенції УНСоюзу, зліва – парляментарій Конвенції Андрій Шуль.

Делеґати в залі

36-та Конвенція УНСоюзу (26-29 травня 2006 р.)

Марія Антонишин (414-ий Відділ)

В президії (зліва): Зенон Голубець, Олександер Серафин, Стефан Гавриш, Ґлорія Горбата, Мирон Ґрох – члени Головного уряду

Протокол засідання проводили – Марійка Дрич, Ніна Василькевич, Андрій Воробець. (Справа): Михайло Савків – голова УККА, делеґат від 57/16 Відділів і один із співведучих Конвенції

Люба Кеске (450/241 Відділи) виступає на захист Союзівки, позаду – Василь Колодчин, один із співведучих Конвенції

Біля трибуни (зліва): Тарас Шмаґала – ведучий Конвенції, Василь Колодчин – співведучий, і Василь Шеремета – голова Резолюційної комісії

Конвенція...

(Продовження зі стор. 15)

перша – що члени Відділів мусять зустрічатися принаймні один раз на рік, друга – що для тих Відділів, котрі мають менше, ніж 60 членів, кворум становить 5 членів, понад 60 членів – одну десятину членів.

В останній день Конвенції чотири комітети – Резолюційний, Фінансовий, Петицій і Секретарів подали свої рішення. Фінансовий комітет вирішив не підвищувати платню для членів Екзекутиви УНСоюзу і членський внесок підвищити від трьох до п'яти долярів. Також було рішення, що від кожного делеґата 25 долярів буде вкладено до Фундації „Спадщина" для користи Союзівки.

Комітет секретарів прийняв чотири резолюції і вісім рекомендацій, головні з них: нові секретарі повинні раз на рік відвідати курси, організовані для них Головною Канцелярією УНСоюзу, і що потрібно знову відновити двомовні анкети, щоб допомогти секретарям залучити до УНСоюзу представників нової української еміґрації. Додатково Головня Канцелярія мусить допомагати секретарям ширшою рекламою в україномовних газетах, радіо- і телевізійних програмах, особливо в Канаді.

Комітет петицій рекомендував, щоб УНСоюз надав фінансову підтримку наступним організаціям в наступних сумах: СУМ, Канада, – 350 дол, Пласту, Канада, – 350 дол, Українсько-Американським Ветеранам для пам'ятника ветеранам в Бавнд-Бруку – 300 дол., Українському Музеєві в Ню-Йорку – 200 дол., Українському Музеєві в Дітройті – 250 дол., Дитячому таборові Українського Золотого Хреста – 250 дол, школі при церкві Непорочного Зачаття – 350 дол., танцювальній школі „Черемош" – 150 дол., Асоціяції допомоги України в Каліфорнії – 400 дол. ансамблеві „Черемош" в Мінесоті– 150 дол., Українському громадському центрі в Мінесоті – 250 дол.

Декілька годин в останній день Конвенції були присвячені обговоренню резолюцій і рекомендацій. Було представлено 13 резолюцій і вісім рекомендацій. Прийняті резолюції:

(Закінчення на стор. 18)

В президії (зліва): Павло Прінько, Андрій Скиба, Евген Осціславський, Ал Качковський, Ярослав Завійський, Василь Лучків

36-та Конвенція УНСоюзу (26-29 травня 2006 р.)

Члени Виборчого комітету (зліва): Цецілія Качковська (444-ий Відділ), Оксана Лев (5-ий Відділ), Богдан Одежинський (216-ий Відділ).

Члени Виборчого комітету (зліва): Стефан Лисяк (283-ий Відділ), Богдан Довбущак (59-ий Відділ), Ігор Кобіль (412-ий Відділ).

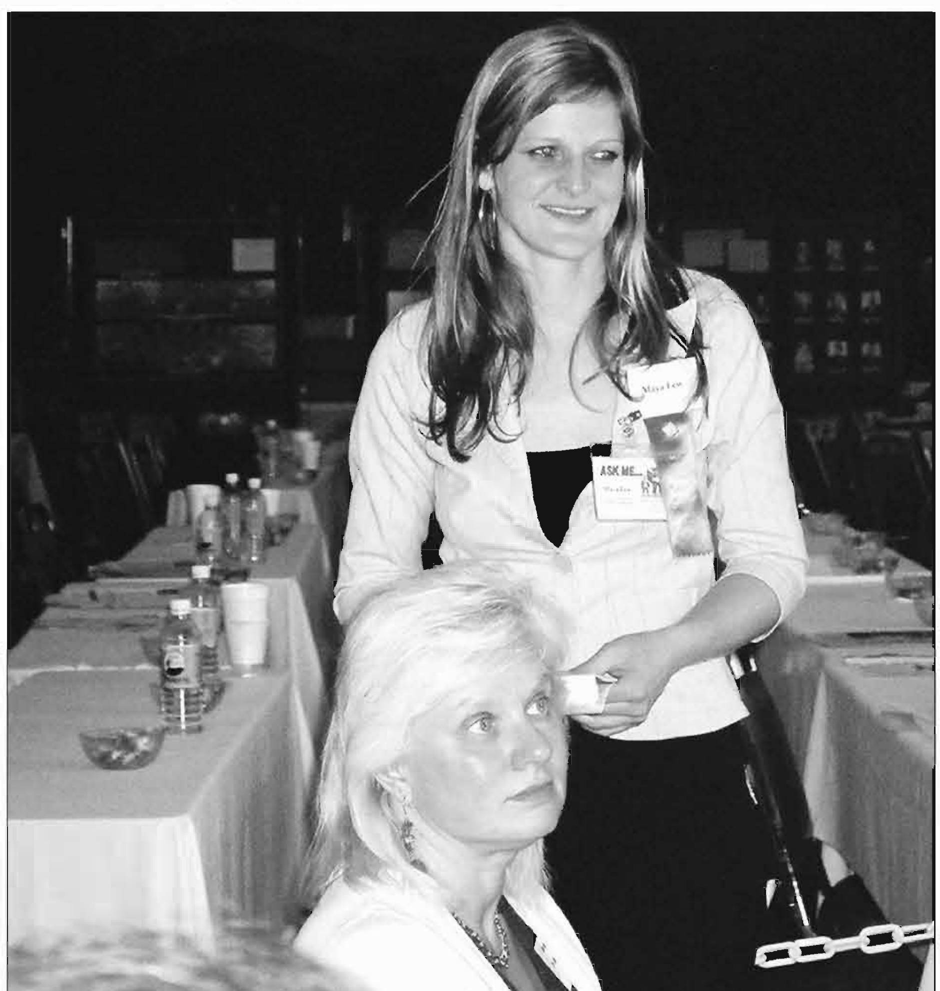
Головний секретар УНСоюзу Христя Козак вручає Почесну Грамоту вдячности Степанові Гавришеві за віддану працю у розбудові нашої установи та приєднання понад 2,000 нових членів протягом 54-річної праці.

В президії – касир УНСоюзу Рома Лісович і Евген Осціславський – член Головного уряду.

Почесний член Головного Уряду УНСоюзу Тарас Шмагала, ведучий Конвенції і Андрій Шуль (зліва).

Стоїть наймолодша членка новообраного Головного уряду Мая Лев (5-ий Відділ), разом з Уляною Процюк (39-ий Відділ), слухають виступи під час Жіночого Кокусу.

36-та Конвенція УНСоюзу (26-29 травня 2006 р.)

Делеґати в залі

Конвенція...

(Закінчення зі стор. 16)

– 36-та Конвенція УНСоюзу зобов'язує Головний Уряд поставити бюст покійного Паріярха Мстислава на Союзівці;

– створити Залізний фонд для видань УНС – „Свободи" і „Українського Тижневика";

– щоб обидва головні редактори газет були присутні на всіх засіданнях Головного Уряду і могли брати участь в розмовах на тих засіданнях в ролі дорадників;

– Статутова комісія зобов'язана дати повне вияснення інформацій щодо рекомендацій, які були подані комісії, включно з зазначеним авторством і всіма арґументами, які б підкріплювали ту пропозицію, незалежно від того, чи комісія буде остаточно рекомендувати, щоб ті зміни були переведені, чи ні;

– щоб усі пропоновані зміни до Статуту УНС були надруковані в „Свободі" і „The Ukrainian Weekly" не пізніше, ніж за 60 днів до наступної Конвенції УНС;

– підтримати заходи і брати активну участь у відзначеннях 75-ліття Великого голоду в Україні, включно з висвітленням цієї трагедії на сторінках наших видань;

– з тим, щоб дотримуватися цілей новоствореної Фундації „Спадщина" при Союзівці, продовжувати культурні курси для школярів, з особливою увагою до української мови, історії України і українського мистецтва;

– щоб під час Конвенцій УНС Виборчий комітет надрукував передвиборний список з іменами і прізвищами всіх, хто висуває себе на виборну посаду. Також дозволити дописувати до цього списку інших кандидатів.

Не пройшла резолюція про те, щоб УНСоюз припинив фінансування Союзівки, починаючи з 30 червня 2007 року, тобто через рік, а від серпня 2006 року видавав кожні два місяці звіт про фінансовий проґрес Союзівки. Обговорення цієї резолюції почалося в останніх годинах останнього дня і було одним з найгарячішим моментів усієї Конвенції. З одного боку, такі делеґати, як Олександер Серафин і Зенон Голубець, висловлювали думку, що передання оселі в новостворену фундацію „Спадщина" не ліквідує основної проблеми збитковости оселі, з другого боку – у своїх виступах Мая Лев, Люба Кескі, Альберт Качковський підкреслювали, що треба дати можливість, щоб Фундація почала працю, включно зі здобуванням ґрантів і створенням своєрідної членської організації для підтримки Союзівки, а один рік – це замало для успіху такої діяльности (*Повний україномовний текст всіх рекомендацій і резолюцій не був поданий редакції „Свободи" до моменту виходу цього числа, тому додатково це буде надруковане найближчим часом. Повний звіт з Конвенції має бути готовий в шестимісячний період від дня її закінчення*).

Хоча, як було вже стверджено, Конвенція пройшла спокійно, чимало делеґатів зауважували, що забагато часу було витрачено на обговорення не досить важливих тем і мало часу було віддано темам, котрі нас дуже болять – розвиткові УНСоюзу, проблемі секретарів, приєднанню нових членів, загальному майбутньому УНСоюзу. Навіть між гостями, котрих протягом чотирьох днів було від 10 до 35 осіб, чулися зауваження, що треба було відразу почати з найважливіших тем – Союзівки, членства, Канади, а зміни до Статуту відкласти на кінець. Також декілька разів мало місце непотрібне протистояння, котре, до речі, ставалося майже на кожній Конвенції – були люди, котрі не цілком або зовсім не розуміли української мови, водночас були й такі, для яких англійська мова ще не стала звичною чи рідною. Не один раз висловлювалося зауваження, що УНСоюз мусить мати перекладачів, щоб всі повною мірою розуміли діяльність Конвенції.

Також було чути жваві розмови в підтримку обидвох видань, зокрема в підтримку висловленої обидвома головними редакторами думки, що не можна представляти газети як дефіцитні установи – в той час, як вони є головним засобом маркетинґу установи і тому необхідні для УНСоюзу.

Делеґати Анна Слободян і Стефа Гаврилюк від 88-го Відділу УНС ще раз підкреслили необхідність збереження Союзівки як української оселі: якби всі, котрі є в залі Конвенції, приїхали на Союзівку зі своїми родинами і якщо б порадили знайомим приїжджати сюди на різні свята, проводити тут весілля, то Союзівка мала б шанс на успіх,– підкреслювали вони.

Але делеґат від 64-го Відділу Тимко Бутрей сказав, знаючи, що його думка не дуже популярна: „Треба розуміти, що краще для УНСоюзу – продати Союзівку".

Водночас Володимир Козицький сказав, що УНСоюз без преси і без Союзівки не має підстав для існування. Він також висловив занепокоєння, що „ми тут займаємося другорядними справами". Микола Філь подав ідею, що задля фондів для погруддя Патріярха Мстислава (і це причина, чому погруддя досі нема на Союзівці), – треба звернутися до Української Православної Церкви в США, бо він переконаний, що їх цей проєкт зацікавить.

Любов Стрілецька підкреслила, що ми мали більше говорити на тему, як підходити до новоприбулих, про те, що УНС мало має продавців, котрі розуміють психологію і проблеми нових еміґрантів. Треба брати до уваги, що серед новоприбулих є багато людей, які постраждали від шахрайських страхових компаній в Україні, і тому тепер треба докласти зусилля, щоб відновити їхнє довір'я, сказала вона.

Славко Тисяк підтримав погляд Л. Стрілецької, що УНСоюзові серйозно треба зайнятися маркетинґом серед нових еміґрантів, активніше вести програми вишколу секретарів Відділів, і також запропонував ідею – продавати право називати будинки на Союзівці не за містами в Україні, а за прізвищами спонзорів – так зв. „naming rights".

При кінці Конвенції Богдан Одежинський запропонував, щоб ті, хто має різні атрибути від УНС – значки, відзнаки, плякети тощо, не викидали їх, а зберегли і передали або до УНС або до різних місцевих українських архівів, щоб ця сторінка нашої історії не пропала.

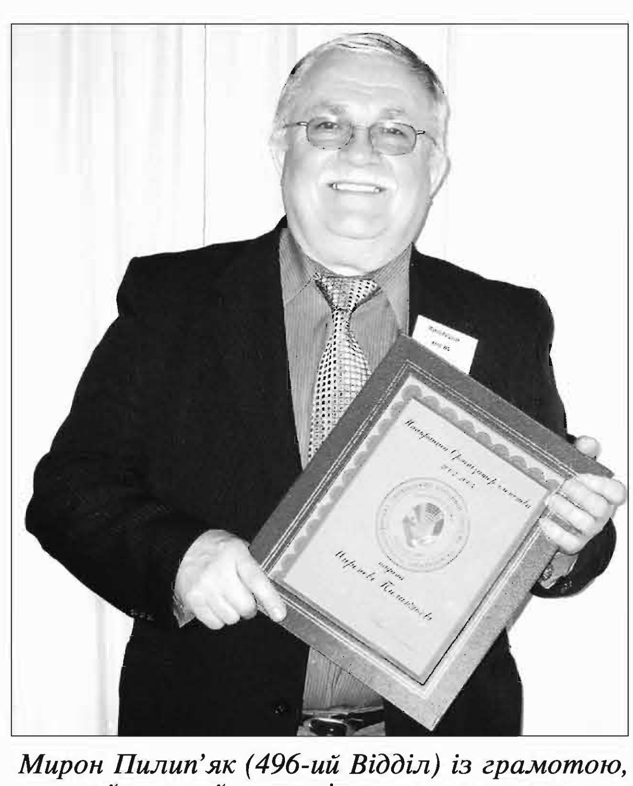
Ірена Яросевич

Рома Гадзевич – головний редактор газети „Український тижневик" за робочим столом преси

Стефа Гаврилюк (88-ий Відділ) – член Конвенційного комітету, слухає виступи кандидатів під час зібрання Жіночого Кокусу – традиційного засідання жінок-учасників на Конвенціях, котре очолювала Глорія Пашен.

Мирон Пилип'як (496-ий Відділ) із грамотою, як найкращий організатор членства за 2002–2005 роки.

Спільне відзначення Міжнародного дня миротворців

НЮ-ЙОРК. – 30 травня в садибі Постійного представництва України при ООН відбулося прийняття з нагоди Міжнародного дня миротворців ООН, яке організували спільно Представництва при ООН України і Польщі. Гостей вітали постійні представники обох держав в ООН, посли Валерій Кучинський та Анджей Товпік, представники міністерств оборони Віталій Куксенко, Ігор Возняк з України та Яцек Януховський і Збігнєв Шлек з Польщі. На вечір прийшли дипломати з багатьох країн, представники громадськости, серед них – української, журналісти. Їх частували українськими стравами і добірними винами з України. Вечір відзначався приязним настроєм, дружніми розмовами про миротворчу діяльність під егідою ООН в ряді країн.

Л. Хм.

Гостей вітали Постійний представник України в ООН, Посол Валерій Кучинський з дружиною Аллою (праворуч) та Постійний представник Польщі в ООН, Посол Анджей Товпік.

Військові радники ряду країн з представником Міністерства оборони України генералом Віталієм Куксенком на прийнятті з нагоди Міжнародного дня миротворців

Конференція з української проблематики

УРБАНА-ШАМПЕЙН, Іл. – Двадцять п'ята щорічна конференція з української проблематики в Ілинойському університеті проходитиме 19–24 червня. Організатором цієї наукової імпрези є Українська науково-дослідна програма при Ілинойському університеті під керівництвом проф. Дмитра Штогрина, а її наради проходитимуть в рамках Літньої дослідної лябораторії Росії і Сходу Европи. Цьогорічна конференція присвячена 150-літтю від народження Івана Франка та 20-літтю Чорнобильської трагедії.

До Програмової комісії входять професори Ася Гумецька, Тарас Гунчак, Ярослав Розумний, Леонід Рудницький, Христина Сохоцька та Іван Фізер. На конференцію вже зголосились 86 учасників, включно з доповідачами з Англії, Італії, Канади, Польщі, США та понад 20 вчених з України. Між доповідачами з України перший раз будуть Наталя Яковенко з Києво-Могилянської академії; Ярослав Яцків з Національної Академії Наук України; Олег Купчинський – голова НТШ у Львові; Петро Перебийніс – редактор тижневика „Літературна Україна" і також ректори вищих шкіл Степан Мельничук, Богдан Василишин, Ігор Пасічник, Галік Артемчук, Тарас Кміт.

Програма конференції буде поділятись на двадцять сесій і дві групові дискусії. Дві з цих сесій будуть присвячені 150-літтю від народження Івана Франка, а 20-та (остання в конференції) сесія буде окремим симпозіюмом на чорнобильську тему. Після закриття конференції відбудеться літературно-музичний концерт, присвячений тематиці трагічних подій Чорнобиля.

За інформаціями про цю наукову імпрезу слід звертатись до Дмитра Штогрина на тел.: (217) 356-9195, факс: (217) 356-7982, електронна пошта shtohryn@uiuc.edu), або до Асі Гумецької (тел.: (734) 971-6617, факс: (734) 971-5054, електронна пошта: assyahy@webtv.net).

Дмитро Штогрин

Свято Матері відзначили у Трентоні

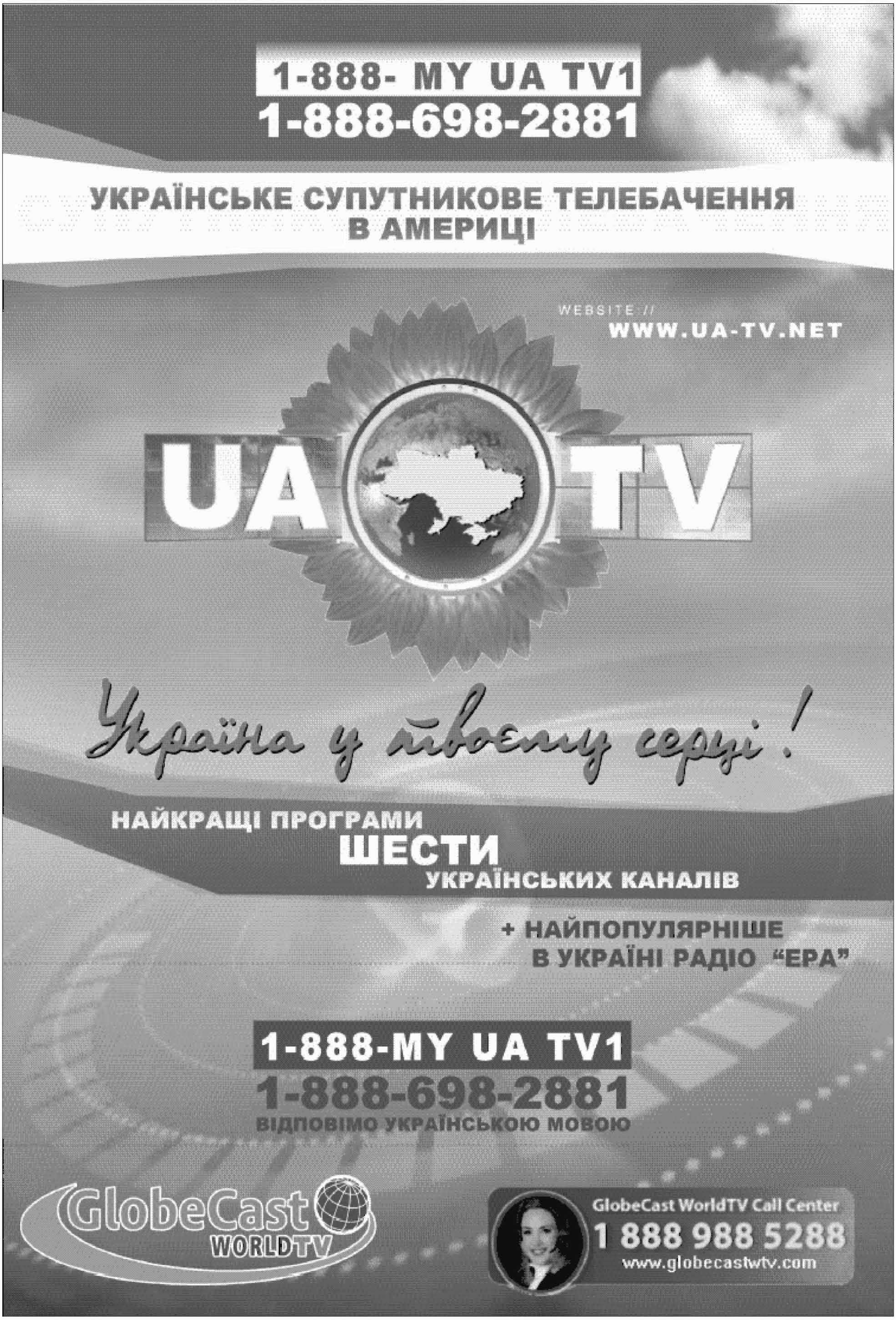

Діти виступають на святі в Трентоні *Фото: Тимофій Ключник*

ТРЕНТОН, Н. Дж. – Близько 300 осіб зібралися 14 травня в Українському народному домі для святкування Дня Матері, яке розпочалося вітальним словом голови Українського народного товариства Василя Турецького. Спільну молитву звершили священики Католицької та Православних церков, а також пастор церкви Євангельських християн-баптистів. Активну участь у святкуванні взяли діти, молодь та дорослі Трентону та його околиць. Пісні у сольному та хоровому виконанні, поезії та декламації, музичні номери у виконанні юних талантів та український народний танець – все це переконували глядачів, що українці, де б вони не знаходилися, назавжди залишаються вірні своєму народу та його традиціям.

Основною темою програми був заклик шанувати, любити та оберігати своїх матерів і не забувати свою рідну землю. На закінчення урочистої програми всі жінки та дівчата отримали в подарунок чудові троянди, як символ жіночности та материнства. Після закінчення урочистої частини свята всі присутні могли насолоджуватися смачними українськими стравами. Наймолодших гостей Народного дому порадував ігровий майданчик та цікаві дитячі ігри, котрі підготували для них Наталка Козак і Петро Ключник. Спортивні змагання, розваги, спілкування з друзями – все це доповнило святкову програму.

Світлана Христенко

Анна Бачинська: *„Участь у фестивалі надихає дітей“*

Співають наймолодші...

У ч. 21 „Свобода“ подала фоторепортаж з Українського фестивалю, що відбувся 19-21 травня в Ню-Йорку, організованого Українською католицькою церквою Св. Юра, але постійна дописувачка тижневика Лідія Коваленко надіслала свої враження від фестивалю, з яких подаємо оцінку імпрези, яку висловила організатор-директор творчої частини, оперова співачка та педагог Анна Бачинська, яка працює учителем музики та вокалу у школі, диригентом церковного хору.

– Цього разу це був фестиваль перш за все аматорів – дітей і молоді, тому що організатори вирішили в цьому році не запрошувати „клясиків сцени“. Так, були деякі не вишколені, наївні виступи студентів школи-академії, підготовлені за кілька лекцій хореографом-сеньйоркою Дарією Ґензою. Але ж який щирий ентузіязм! Участь у фестивалі надихає дітей втягуватись в українськість, відчути магію сцени, отже, хоч деякий час своєї юности займатись саме українською творчістю . В учнів з'являється дух змагання: хто кращий? Її учениці – старшоклясники – запропонували хором заспівати на фестивалі дві українські пісні, самі придумали їх сценічну постановку. Саме на цей хор в яскравому гуцульському убранні звернули увагу деякі американці, підходили дякувати директорові фестивалю.

Виступили 20 танцювальних дитячих та молодечих колективів Ню-Йорку. Серед запрошених – лише одна професійна яскрава зірка – скрипаль Василь Попадюк і юна солістка з Києва – Віка Василевич. Серед самодіяльних солістів звернули на себе увагу 12-річна Христина Махно з двома напрочуд мелодійними, змістовно емоційними піснями, та 9-річна Зоряна Зарицька. Виступ Христинки на фестивалі в минулому році запримітив хтось з американських мистців і запросив її на запис американської пісні в свою студію. Співали вирощені в школі солісти Віка Гордєєва, Інна Сидорак та ін. Серед танцюристів найпрофесійнішим залишається гурт „Сизокрилі“, який плекала протягом 40 років до останніх своїх днів відома хореограф Рома Прийма-Богачевська, яка залишила ансамбль під опіку своєї доньки Анни та своїх учнів., які працюють в ансамблі хореографами. Це Орландо та Лариса Пагани, Андрій Цибик, Андрій Добрянський та ін. Поряд з „Сизокрилими“ чарував публіку „Барвінок“ з Асторії та „Мрія“ хореографів Паганів, маленькі танцюристи Академії (керівник Дарія Генза), гості з Ню-Джерзі: Школа бального танцю (Н. Леміш-ка), „Іскра“ (А. Цибик), „Блискавка“ (К. Ковальчук).

Американці мають чемну звичку підходити і дякувати. Наслухалась Анна Бачинська подяк і запитань про артистів, школу бальних танців. Уже 22 травня польський щоденник „Нови дзєннік“ написав, що серед відвідувачів чулась польська мова, а його корреспондентові дуже сподобались танці „Іскри“, солістка Віка Гордєєва, а найбільше – Василь Попадюк.

Господарську і адміністративну частину організації узяли на себе парох о. Вернард Панчук, його помічники оо. Маріо Дацишин та Теодосій Ільницький, директор школи-академії Петро Шишка, директор початкової школи сестра Теодозія Луків та продюсер Андрій Стасів. Звичайно, без спонзорів та численних помічників свята не було б, за що їм подяка!

Пам'ятки на будь–який смак

9 липня почнеться вчительський семінар на Союзівці

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Курси для вчителів Шкіл українознавства відбудуться на оселі Українського Народного Союзу Союзівка від неділі, 9 липня, до суботи, 22 липня. Вчителі доповнять свої знання з української мови, літератури, історії та культури.

Вже 22 роки вчительський семінар готує кадри вчителів і директорів суботніх шкіл. На курсах вчителі мають можливість побачити нові фільми, підручники та допоміжні матеріяли, обмінюватися досвідом праці. Також можна користатися басейном, збирати в лісі малину й ожину, відвідувати програми Союзівки.

Учителі повинні зголосити свою участь до Шкільної ради до половини червня та повідомити директора. Адреса: Education Council, P. O. Box 391, Cooper Station, New York 10276–0391. Тел.: (212)477-1200.

Управа Шкільної ради

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД

студіюючій молоді

тільки членам УНСоюзу

РЕЧЕНЕЦЬ на отримання АПЛІКАЦІЇ ПРОДОВЖЕНИЙ ДО 1 ЛИПНЯ, 2006 р.

Програма УНСоюзу братських послуг для студентів, членів УНСоюзу, включатиме два роди грошевих нагород:

НАГОРОДИ УНСоюзу, призділені залежно від року навчання студента.
ОСОБЛИВІ СТИПЕНДІЇ: шість до дев'яти стипендій особливого спеціяльного призначення.

- Стипендії і нагороди надаються тільки для „UNDERGRADUATE“ студентів, визнаних коледжів та університетів, які студіюють для одержання першого ступеня, бакалавра і для градуантів середніх шкіл, які поступають до коледжів чи університетів.
- Прохання про стипендії чи нагороду приймається від студентів, які з 1-им червня, року в якому складають заяву, є АКТИВНИМИ ЧЛЕНАМИ СОЮЗУ принаймні ДВА РОКИ.
- Анкету з вимаганими прилогами треба відіслати до Головної Канцелярії УНС в ОДНІЙ ПОСИЛЦІ, конверта яка не може бути датована пізніше, як **1-го ЛИПНЯ 2006 р.**
- Конверти, датовані пізніше, неправильно заповнені анкети, або брак прилогів, автоматично дискваліфікуватимуть студента.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.,
SCHOLARSHIP COMMITTEE
2200 Rt. 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

NAME:______________________________

Please print or type in English

ПРІЗВИЩЕ:______________________________

(Прошу написати по-українському)

ADDRESS:______________________________

CITY:______________ STATE:__________ ZIP CODE__________

TEL.:______________ E-MAIL:______________

Web:______________ I am a member of UNA BRANCH #__________

Міцніють...

(Закінчення зі стор. 10)

Вони виявляють щирий інтерес до подій в Україні, готові надавати своїй Батьківщині необхідну допомогу у втіленні в життя демократичних та економічних реформ. Значну ролю відіграла українська громада Америки в процесі скасування поправка Джексона-Веніка щодо України.

Я вважаю, що наша співпраця може бути ще ефективнішою, тіснішою. Нещодавно спільними зусиллями було широко відзначено 20-річчя Чорнобильської трагедії, і в цій акції великий вклад внесли українці американського походження. Я сам брав участь у цих заходах і тому можу засвідчити їх високий рівень і велику увагу з боку американців до подій, що сталися в Україні у сумні квітневі дні 1986 року. Щодо наших спільних проєктів з українськими громадами США, то слід найперше назвати відзначення 75-ліття Голодомору в Україні, налагодження активнішого співробітництва в торговельно-економічній сфері, а також обмінів на всіх рівнях між Україною та США, вдосконалення реґіонального співробітництва.

– Повертаючись до теми взаємин між Україною і США, яких ділянок стосується партнерство між цими країнами?

– Ми активно співробітничаємо з американцями у вирішенні таких ґльобальних проблем, як боротьба з тероризмом, запобігання розповсюдженню зброї масового знищення, боротьба з організованою злочинністю та торгівлею людьми, вирішення проблеми СНІДу та інші. Дуже важливим питанням є торговельно-економічне співробітництво. В цій справі зроблено значно менше, ніж можна було. Скажімо, торговельний обмін наших країн за минулий рік становив 1 мільярд 600 мільйонів долярів, інвестиції США за той же період – 1 мільярд 200 мільйонів долярів. Це дуже мало, ми сподіваємось, що можна вийти на вищий рівень взаємин, як у торгівлі, так і в справі інвестування. У цьому контексті доволі перспективно виглядають аграрний сектор, машинобудування, аеронавтика, літакобудування, телекомунікації. Ми розраховуємо на те, що американський капітал прийде в українську енергетику.

– Коли, на Ваш погляд, може статись приєднання України до НАТО?

– Вважаю цілком можливим, що у 2008 році Україна отримає запрошення до вступу у НАТО. Для цього Україна має відповідну базу. По-перше, реформується військова сфера, по-друге – Україна сьогодні відповідає всім демократичним вимогам для вступу у НАТО. Маю на увазі спільні цінності, які об'єднують Україну та інші держави евроатлантичної спільноти. Членство в НАТО – це передусім визнання відповідности держави базовим демократичним цінностям, як от свобода слова, верховенство права, розвинене громадянське суспільство – і лише після цього – військове співробітництво. Саме за таким принципом побудовано нинішній Цільовий плян співробітництва „Україна–НАТО" на 2006 рік.

– Вступ України до евроатлантичного альянсу викликає занепокоєння Росії, адже НАТО впритул наближається до її кордонів. Як в майбутньому складатимуться взаємини України з північним сусідом?

– Я особисто не вбачаю ніяких причин, які мали б викликати погіршення взаємин з Росією через вступ України до НАТО. Після закінчення холодної війни НАТО реформувало свою діяльність, стало насамперед організацією політичною. Вона не становить загрози для Росії. Більше того, ми вважаємо, що процес розширення НАТО об'єктивно сприяє поширенню простору безпеки та стабільности в Европі. Разом з тим, Росія повинна поважати право кожної країни самостійно обирати союзи, до яких вона бажає приєднатися, виходячи зі своїх національних інтересів.

– Чи існують внутрішні перешкоди до вступу України в НАТО?

– Українське населення за ставленням до альянсу можна умовно поділити на три частини. Одна третина підтримує членство в НАТО, друга виступає проти цього, третя ще не визначилась.

Причини різні. Перша стосується стереотипів, які зформувались в радянські часи і продовжують впливати на певну частину громадян. Друга частина полягає в тому, що певні сили намагаються увічнити стереотипи.

Найбільшим неґативним проявом цієї політики стала виборча компанія 2004 року, хоча під час парляментських виборів 2006 року це також було присутнім. І нарешті, третя причина – владні структури не досить чітко роз'яснюють населенню, що таке НАТО і що означає вступ України до цієї організації. Тому нова українська влада вживає заходів, щоб поліпшити поінформованість населення про НАТО, завдання та цілі евроатлантичної інтеграції України.

– Нашим читачам буде цікаво довідатися про Ваше особисте життя, про родину, про інтереси і захоплення.

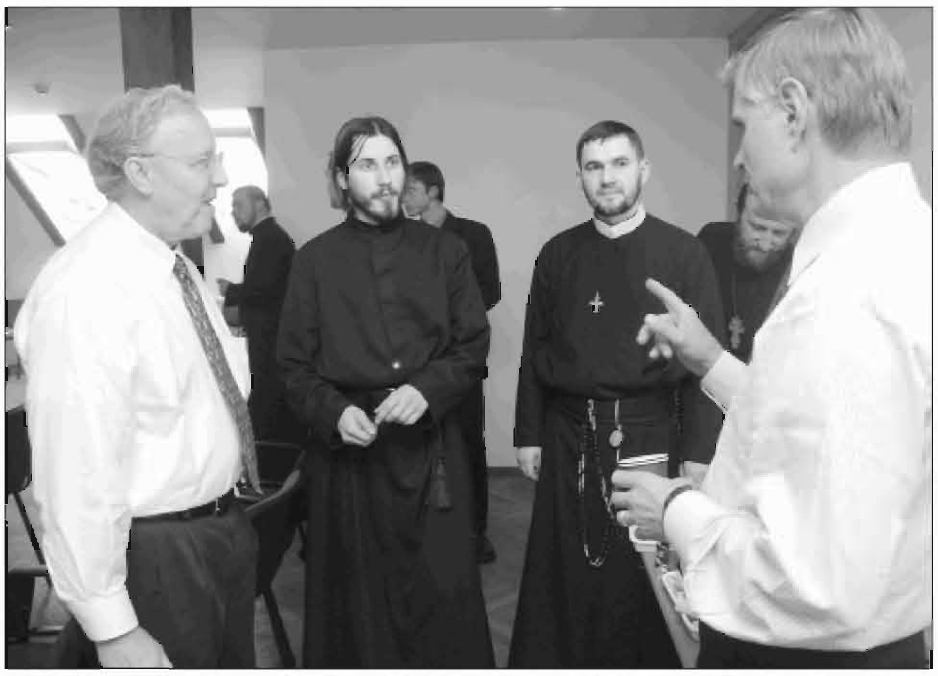
– Я народився у Києві у 1956 році. Батько мій викладач, а мати – адвокат. В 1978 році я закінчив Київський університет імені Т. Шевченка, факультет міжнародного права і міжнародних взаємин. Моя практична діяльність почалась в Інституті соціяльно-економічних проблем закордонних країн, де я вчився в аспірантурі. Захистивши дисертацію, став кандидатом історичних наук. В 1993 році перейшов у Міністерство закордонних справ України, працював при представництві України при Організації Об'єднаних Націй в Женеві. Після цього впродовж двох років був заступником голови Державного комітету у справах національностей та міґрації.

Наступні 5 років виконував обов'язки заступника Посла України в державах Бенелюксу в Брюселі. А останній час займав посаду заступника Міністра закордонних справ України і виконував ці обов'язки до призначення мене Послом у США.

Моя дружина, Тетяна Іванівна, теж дипломат, працює директором Департаменту культурного та гуманітарного співробітництва в Міністерстві закордонних справ України, маю доньку, якій 17 років, в цьому році закінчує школу. Моє захоплення – фотосправа, люблю художню літературу, володію українською, англійською, французькою та російською мовами.

УКРАЇНА І СВІТ

Семінар з основ управління для монаших згромаджень

ЛЬВІВ. – Наприкінці травня в Українському Католицькому університеті відбувся семінар з основ управління для представників монаших згромаджень Української Греко-Католицької Церкви. Ідею провести такого роду семінар свого часу подав ігумен Святоуспенської Унівської Лаври отець Бенедикт. Цю ідею підхопив Інститут управління неприбуткових організацій. Пошук найкращих фахівців в галузі управління завершився тим, що досвідчені особи однієї з найбільших в Америці нафтових компаній – д-р Ґай Камарата та Чарлс Нюбекер дали згоду провести такий семінар для представників монаших згромаджень в Україні. Загалом у семінарі взяли участь представники усіх монаших згромаджень УГКЦ, які діють в Україні, зокрема це студити, василіяни, редемптористи, монахи зі згромадження Мілес Єзу.
На фото: добровольці Української католицької освітньої фундації (зліва) Чарлс Нюбекер і д-р Ґай Камарата зі студентами під час перерви.

Відзначили 10-річчя музеїв Богдана Лепкого та родини Лепких

БЕРЕЖАНИ, Тернопільської обл. – Довго замовчуваний за радянського режиму письменник Богдан Лепкий завдяки ініціятиві та меценатству д-ра Романа Смика з Чикаґо повернувся в Україну пам'ятниками, музеями, новими виданнями, науковими студіями і дослідженнями. Справу підхопили вчені з Києва і Львова – проф. Ф. Погребенник, проф. М. Ільницький, письменники Роман Коритко і Роман Лубківський, вчителі В. Подуфалий з Жукова, О. Пелешок з Крегульця, музей книги в Бережанах.

За останні 10 років музей Богдана Лепкого в Бережанах та музей родини Лепких у с. Жуків здійснювали постійну літературну-мистецьку і видавничу працю. 10-літтю музеїв була присвячена наукова конференція „Богдан Лепкий в духовній історії України", яку відкрив академік, професор Тернопільського педагогічного університету ім. В. Гнатюка Роман Гром'як. В ній взяли участь молоді науковці тернопільських вищих шкіл, музейні працівники.

Потім, після співу хору „Просвіта", виступили керівники міста і району Василь Зорик і Віктор Зінчук, письменник Роман Коритко, художник Ярослав Омелян, голова літературно-просвітницького товариства ім. Б. Лепкого Богдан Кусень, почесний член обласного товариства „Просвіта" Богдан Головин, директор видавництва „Джура" Василь Ванчура, науковець Надія Білик-Лиса, академік Володимир Качкан та інші.

Директор музею Надія Дирда упорядкувала 500-сторінкову збірку поезій Б. Лепкого, яка вийшла друком у тернопільському видавництві „Джура" коштом д-ра Романа Смика та Вічного фонду ім. Родини Ремезів Альбертського університету в Канаді і була присвячена десятиліттю музею.

Вечір був виповнений піснями у виконанні лавреата нагороди ім. братів Лепких Ярослави Мазурак, ансамблю „Зорецвіт", тріо у складі Наталії Марценюк, Іванни Шаюк, Романії Білоус (концертмайстер Лідія Хома), учнів школи. Поезії деклямували читці Марія Даців, Оксана Бортник.

Тетяна Будар

Медалі України на світовій виставці

ВАШІНГТОН. – Чотирма медалями на Всесвітній філателістичній виставці, що відбулася 27 травня – 3 червня, була відзначена продукція українського видавництва „Марка України". Срібними медалями нагороджено журнал „Філателія України", каталог „Фауна", Каталог марок України 2004 року. Книга „Поштові марки України 2004 року" одержала бронзову нагороду.

Окрім того, декілька приватних колекцій також дістали високі нагороди. Журі відзначило колекцію Дмитра Нікітіна „З історії земської пошти Росії" великою золотою медаллю, „Авіопоштові марки РСФСР та СССР 1922-1937 рр. Дмитра Френкеля – золотою, „З історії пароплавної пошти Росії на Чорному, Озівському, та Середземному морях» Дениса Циткова – великою позолоченою медаллю. Серед дебютантів була відзначена колекція Олександри Нікітіної.

Серед численних тематичних презентацій, конкурсів, зустрічей, семінарів та дискусій, що організовувалися в рамках цього заходу, однією з найзначиміших подій був форум Всесвітнього поштового союзу щодо розвитку філателії, на якому Україну представляла директор видавництва Валентина Худолій.

Про українські традиції видавництва та колекціонування марок за кордоном присутні могли також дізнатися з продукції, представленої Союзом українських філателістів та нумізматів. Його директор Інгерт Кузич-Березовський розповів, що історія їхньої організації сягає 1925 року, коли у Відні було створено Міжнародний союз. Всесвітня філателістична виставка у Вашінґтоні, де було представлено 3800 планшетів з марками, зібрала колекціонерів та експертів з 65 країн світу.

Наталія Буквич
(Укрінформ)

Архів стане доступним

ЛЮКСЕМБУРҐ. – Д-р Паул Мерцт (Paul Merzt), голова Комісії з догляду над Архівом нацистських документів („Nazi Archives") повідомив, що 47 мільйонів актів архіву, які зберігаються під наглядом Міжнародного Червоного Хреста („International Red Cross") будуть відкриті та доступні історикам, політологам та науковим дослідникам після ратифікації, що передбачається під кінець цього року.

Дотепер архів був доступним тільки для уповноважених аґенцій, котрі довели, що доступ до архівів був потрібний для полагодження судових справ.

В архівах зберігаються докладні інформації про політичних в'язнів, примусових робітників, вивезених до Німеччини, нацистських колябрантів. На ратифікацію архівів, яка відбудеться в Берліні, запрошені представники Бельгії, Франції, Великої Британії, Ізраїлю, Італії, Греції та Польщі.

Дж. Курі

85 тисяч долярів – для громади

ДЖЕНКІНТАВН, Па – Український освітньо-культурний центр і представники українських організацій Філядельфії 18 травня мали зустріч з д-ром Юліяном Кулясом на громадських сходинах Першого федерального щадничого банку „Певність".

Д-р Ю. Куляс, представляючи фундацію „Спадщина", подарував Українському освітньо-культурному центрі і 23 іншим організаціям чеки на суму 85 тис. дол., з яких 10 тис. було надано фундацією „Спадщина" 30 квітня ц. р. на бенкеті УОКЦентру з відзначення прихильних взаємин між Україною і США. Українська фундація „Спадщина" покликана оберігати українську етничну ідентичність, духовне значення і громадську цілісність.

Філядельфійська громада і Український освітньо-культурний центр щиро дякують фундації „Спадщина" за щедрі пожертви.

Андрея Поритко-Жаровська

Нищення...

(Закінчення зі стор. 5)

війни. Помимо міжнародних зобов'язань щодо охорони культурних цінностей переможених, знищено твори бойчукістів, Архипенка, Нарбута у Державному музеї українського мистецтва у Львові, пізніше горіли колекції рідкісних книжок головної бібліотеки країни тощо...

Згадуючи Радянський Союз, Роберт Беван пише, що „національні культури, мови та історія були роздавлені або викреслені, щоб створити нову історію, включно з історією архітектури, сумісною з русифікацією радянських республік. Україна сильно потерпіла в результаті цієї політики. Її селянство голодувало, її інтеліґенцію вимордовано, а її міста розграбовано... В колись прекрасному Києві, серці української Церкви та націоналізму, архітектурні пам'ятки також помордовано... " (стор. 116-117).

Більше того, англійський журналіст стверджує, що „під час двадцятого століття приблизно 10, 000 історичних українських архітектурних пам'яток щезло перед лицем нових порядків, котрі виковували Сталін та Гітлер". (стор. 117). Описуючи нацистсько-расистські теорії щодо знищення і поневолення слов'ян та викорчування їхньої культури, Роберт Беван на стор.117-118 своєї праці цитує фразу іншого англомовного автора - „Київ є доказом цього нищення", котрий подає читачеві чіткий опис подій трагічних днів середини двадцятого століття: „Під кінець війни не лише Київ був у руїнах. Застосована під час відступу німецька стратегія випаленої землі створила пустирище, що простягалося від Ленінграду до Криму" (Lynn Holman Nicholas, „Rape of Europe" [Ґвалт Европи], Vintage, 1995, стор. 193-194).

Україна підтримала Грузію у її протистоянні з Росією

Реклямний напис „Грузинське вино заборонене в Росії: в ньому більше свободи, ніж це дозволено“. Фото: Олександер Полікарпов

Одне з стратегічних завдань Росії і її президента В. Путіна полягає в тому, щоб зашкодити авторитетові Грузії у світі і створити думку про неї як про непривабливу, нестабільну державу. Багато різних заходів вживає для цього Росія, і одним з них стала заборона ввезення до Росії грузинських вин і популярної мінеральної води „боржомі“, яку п'ють з метою лікування чимало людей у світі. „Свобода“ в ч. 19 вже писала про цей виступ проти Грузії. Але у молодої держави є надійний приятель – Україна. 22 травня в Києві було влаштовано Фестиваль грузинського вина з метою популяризації грузинського вина в Україні. Учасники фестивалю деґустували кращі грузинські вина і коньяки, які і сьогодні виробляються відповідно до тисячолітніх традицій. У святі вина взяв участь президент Грузії Михайло Саакашвілі. Вздовж українських шляхів з'явилися реклямні написи на користь грузинського вина.

Треба сказати, що Грузія не тільки обурилася провокацією Росії, але й провела перевірку якости вина на семи виноробних підприємствах і на одному з них виявила недоброякісне вино. Прем'єр- міністер Грузії Зураб Ногаіделі висловив надію, що в країнах Балтії, Україні та Казахстані залишиться високий попит на грузинські вина.

А в Америці компанія „Дозорцев і сини“ визначила нагороду тому покупцеві, який придбає тримільйонну пляшку грузинського вина „Кіндзмараулі“, на котрій стоятиме знак „Д“. На переможця чекає подорож у вибрану ним країну Европи. Нагороди дістануть і власник крамниці, де буде продано цю пляшку (кінцеве змагання 12 листопада ц. р., телефон компанії (908) 353-1234), і ще сто покупців грузинського вина, яке в Росії поставлено поза законом.

Світ п'є високоякісні грузинські вина, а Росія, вочевидь, тільки самогон власного виробництва.

Левко Хмельковський

Михайло Саакашвілі тримає келих вина під час фестивалю. Фото: УНІАН

Учасниці танцювального ансамблю „Сакартвело“ (грузинська назва країни) з Одеси виконують грузинський танець на фестивалі вина.

Нова Інтернет-сторінка Асоціяції українознавчого консорціюму

ЕДМОНТОН, Канада. – Асоціяція українознавчого консорціюму інтернет-порталу (УКіП) повідомляє про розміщення в Інтернеті нового чинного веб-сайту www.ukip.ca, щоб інформувати про актуальні проєкти та їхній розвиток у рамках діяльности УКіП Канади. Президент УКіП Канади Роман Петришин сказав: „Цей новий веб-сайт – довгоочікуване доповнення до нашої бази ініціятив з інтернет-проєктів".

Директор УКіП Кім Робінсон зауважив: „Уперше завдяки нашому веб-сайтові ви можете стежити за унікальними дослідженнями та розвитком ініціятив, які виходять від УКіП Канади. Маю на увазі проєкти, пов'язані з освітою в Україні, популяризацією української мови та культури; двомовні програми для учнів та студентів; ініціятиви з розвитку мовних навчальних стратегій".

Новий веб-сайт – уже шостий на рахунку Українознавчого консорціюму від лютого 2004 року, відколи з'явився перший повний проєкт, пов'язаний з веб-сайтами, УКіП.

УКіП

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

„Пісні кохання" Й. Брамса і українські митці

ДРОГОБИЧ. – Пошук єдиної коханої в житті Й. Брамса тривав усе життя, і його душевний неспокій, захоплення та розчарування, знайшли відображення в творчості композитора. „Пісні кохання" (ор. 52 – вальси для фортепіяна на чотири руки та вокального квартету ad libitum) вважаються найбільш „віденським" твором Й. Брамса, безпосередньою даниною віденській традиції „Hausmusik". Композитор використав тексти з „Полідори" Георга Фрідріха Давмера (1800-1875), одного з найулюбленіших своїх поетів. Й. Брамс винахідливо „ілюструє" в „Піснях кохання" різноманітні порівняння та метафори: бурхлива водна стихія, таємничо-загадкові тіні хмарин, щебет птахів – на цьому витончено-живописному тлі ще відчутнішою є глибока щирість освідчення чи смутку. В цьому циклі композитор застосовує весь арсенал засобів романтичної пісні та побутових жанрів, охоплюючи ритми віденського вальсу, слов'янських, угорських та тирольських наспівів.

15 травня заля Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка приймала справжніх шанувальників високого мистецтва. Зі вступним словом до присутніх звернувся доцент Людомир Філоненко, який нагадав основні моменти з творчої біографії Й. Брамса, ознайомив з маловідомими фактами, зокрема з дружніми взаєминами українця Євсевія Мандичевського з Й. Брамсом (про що неодноразово писав у своїх працях дрогобицький науковець Орест Яцків) та представив виконавців-вокалістів. Це були Лілія Коструба (сопрано) – солістка Львівської філармонії ім. Станіслава Людкевича, Софія Паламар-Косик (мецосопрано) – студентка вокального факультету Львівської музичної академії ім. Миколи Лисенка, Василь Понайда (тенор) – соліст Львівської філармонії ім. Станіслава Людкевича, Юрій Трицецький (бас) – соліст Національного театру опери і балету ім. Соломії Крушельницької.

Людомир Філоненко передав слово Заслуженій артистці України Ярославі Матюсі – творчому керівникові даного проєкту, яка наголосила, що 7 травня виповнилося 173 роки з дня народження Й. Брамса, і ця імпреза є своєрідним знаком пошани прихильників творчости великого німецького композитора.

Ініціяторами концерту (виконання усього циклу з 18 вальсів було чи не вперше в Україні) став фортепіянний дует у складі Уляни Молчко та Олександри Німилович, випускниць Львівської державної консерваторії імені М. Лисенка. Дует тісно співпрацює з Г. Ляшенком, Б. Фільц, М. Скориком, Л. Дичко, виконуючи їх нові композиції. Піяністки у своїх програмах виконують віднайдені ними кращі зразки української музики – твори Я. Лопатинського, С. Людкевича, Д. Січинського, В. Витвицького, Б. Кудрика та інших.

Вдячна публіка бурхливими оплесками вітала артистів.

Наталія Сторонська

Компактний диск Дарії Гординської-Каранович

НЮ-ЙОРК. – Нещодавно появився компактний диск на прославу піяністки Дарія Гординської-Каранович (1908–1999), виданий Українським Музичним Інститутом (УМІ). Проф. Д. Каранович була визначним педагогом інституту та його довголітнім директором, а диск – це данина УМІ в її пам'ять.

Дарія Гординська-Каранович була кращим представником Віденської музичної академії 1930-их років. Вона почала свою виконавську кар'єру у Відні та в містах Австрії, а з Віденським філармонічним струнним квартетом виступала також в Чехословаччині, Німеччині та Польщі, дуже часто концертувала по радіо як солістка та в ансамблях. Цю діяльність вона продовжувала на американському континенті до останніх днів її життя.

Її головною професійною заслугою стала пропаґанда української музики серед чужинців. Почавши з студентських часів у Відні, вона грала твори українських композиторів ХХ століття Барвінського, Косенка, Лисенка, Лятошинського, Нестора Нижанківського, Ревуцького, а пізніше прийшли твори Грудіна, Миколи Колесси та інших.

Приготували диск Наталія Кашкадамова (Львів) і Роман Савицький-мол. (США) з магнітофонних стрічок з концертів 1960-их років, що їх записав Ігор Гапій, та платівки, яку Д. Каранович видала в Канаді у 1985 році. Вони ж виготовили короткі замітки про піяністку.

До прослухання вибрано виключно фортепіянні твори малої форми. Дарія Каранович виконує мініятюри свого першого професора Василя Барвінського, а далі – композиції В. Грудина, М. Лисенка, Б. Лятошинського, Нестора Нижанківського і Л. Ревуцького.

Любителі української музики можуть придбати компактний диск за зниженою ціною, висилаючи чек на 12 дол. на адресу: Roman Sawycky Jr., c/o P. O. Box 424, Cranford, NJ 07016.

Богдан Марків

СПОРТ

Збірні України та США на Чемпіонаті світу з футболу-2006

Груповий етап

12 червня, понеділок
Група Е. США – Чехія
14 червня, середа
Група Н. Еспанія – Україна
17 червня, субота
Група Е. Італія – США
19 червня, понеділок
Група Н. Савд. Арабія – Україна
22 червня, четвер
Група Е. Ґана – США
23 червня, п'ятниця
Група Н. Україна – Туніс

24 червня – 1/8 фіналу
30 червня – 1/ 4 фіналу
4 липня – 1/2 фіналу
5 липня – гра за третє місце
9 липня – фінал

Футболіст збірної України Андрій Шевченко підписав контракт з лондонським клюбом „Челсі". Контракт розрахований на чотири роки. Після підписання контракту форвард приєднався до національної збірної України, яка завершує підготування до Чемпіонату світу з футболу.

Символічна збірна дружин українських футболістів провела 5 червня в Києві на стадіоні „Олімпійський" акцію підтримки збірної України на ЧС-2006 – „Футбол поєднує". „Ми ставимо мету розворушити й об'єднати 50 мільйонів українських сердець в усьому світі, що будуть активно підтримувати нашу збірну команду в Німеччині", – заявили учасниці акції.

Колишній воротар „Шахтаря" Стіпе Плетікоса гратиме на ЧС-2006 у воротах збірної Хорватії. Таке рішення прийняв 7 червня тренер збірної Златко Кранчар.

У Львові 4 червня відбувся чемпіонат України з мотокросу серед аматорів. На фото: учасник чемпіонату на трасі.

Кабінет міністрів України порадив керівникам підприємств 14 червня створити умови для оглядання уболівальниками гри Україна – Еспанія на ЧС-2006 з футболу в Німеччині: почати працю цього дня раніше, щоб раніше завершити робочий день, або забезпечити оглядання футбольними уболівальниками гри по телевізору на роботі.

Чемпіонат світу-2006 – на марках України

На честь Чемпіонату світу з футболу в Україні випущено дві марки, які намалював Василь Василенко.

Джудо

Допінг-проба українського джудоїста Іллі Чімчіурі після завершення етапу Чаші світу в Празі, 5 березня, де він зайняв третє місце, дала позитивний результат. Іллі Чімчіурі заборонено змагатися на 2 роки.

Шахи

Жіноча збірна України стала переможницею шахової Олімпіяди, яка закінчилася 5 червня в Туріні, набравши в 13 турах 29,5 пункта. Українки на 1.5 точки випередили збірну Росії, яка стала другою. На третьому місці – китаянки. Чоловіча збірна України зайняла восьму позицію з 32-ма точками. Переможцем у чоловіків стала команда Вірменії, друге місце в Китаю, третє – в США.

Спортові імпрези

В Нюарку, Н. Дж., відбулися чергові піврічні наради управи УСЦАК, якими проводив голова Мирон Стебельський. На нарадах визначено наступні спортові події:

23 липня – турнір чемпіонату Східнього узбережжя, делеґатури УСЦАК-Схід в Еленвілі, Н. Й. Господар – СУМ, Йонкерс.

29–30 липня – в Еленвілі відбудуться Українські спортові ігрища молоді, господарем яких є управа оселі СУМ.

2–3 вересня – на кортах Союзівки традиційний чемпіонат тенісу УСЦАК.

2 вересня – в басейні Союзівки відбудуться плавацькі змагання за індивідуальні нагороди УНСоюзу і клюбовий чемпіонат УСЦАК.

Вирушили у п'ятикілометровий похід

Українська група біля Музею мистецтв

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – В неділю, 14 травня, в традиційний День Матері, діти, чоловік, сестра, сестринка та друзі св. п. Міки Тарасюк приєдналися до інших філядельфійців на „Susan G. Komen Race for the Cure". Уся група, понад 45 осіб, зібралася вранці біля Музею мистецтва з написом „Ukrainians for the Cure" і з таблицею „Mika" та вирушила у 5-кілометровий похід для підтримання дальшого дослідження рака грудей.

Всього прийшло понад 40 тисяч осіб на цей похід, що доводить, скільки людей занепокоєні цією недугою. Шістнадцятилітня Наталка Тарасюк організувала цей похід в пам'ять своєї матері, яка померла 7 квітня ц. р. На її заклик зголосилися приятельки і приятелі Наталки та її 11-літнього брата Андрійка, які прагнули привернути увагу міста Філядельфії і цілої Америки до цієї недуги.

Пожертви на розвиток спорту в Україні можна надсилати до УСЦАК на адресу:
680 Sanford Ave.,
Newark, NJ 07106

ЧИТАЧІ ПРО КНИГИ

Правда доповідей Ланцелота Лавтона

Завдяки заходам Інституту історії України НАН України, які ініціював і провадив Сергій Кот, в Києві появилась книга унікальних матеріялів Англо-українського комітету з 30-их років минулого століття.

В книзі вміщені дві доповіді про Україну відомого англійського журналіста Ланцелота Лавтона – одного з засновників та активних членів Англо-українського комітету, створеного в 1935 році у Великій Британії. До цього комітету входили відомі члени парляменту, політики, журналісти та вчені Великої Британії. В комітеті не було жодного українця...

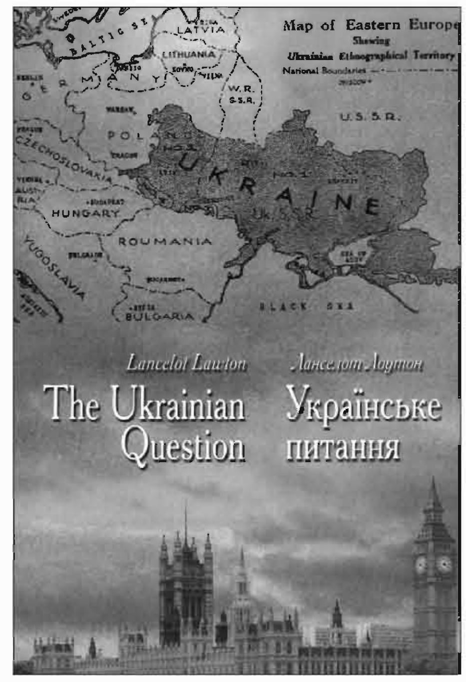
У своїй вступній заяві Англо-український комітет ствердив: „Становище українців у Східній Європі заслуговує на якнайпильнішу увагу англійської громадськости. Надто мало було спроб утвердити справедливість стосовно українців, і подальше нехтування цього складного питання може врешті вплинути на долю всієї Европи".

Першу доповідь „Українське питання" Л. Лавтон виголосив в залі засідань при Палаті Громад 29 травня 1935 року. Він розпочав доповідь словами: „Головною проблемою для сьогоднішньої Европи є проблема українська". Він пояснив слухачам, що про Україну було так мало чути, тому що „гноблення української нації постійно супроводжувалося забороною слова „Україна" та приховуванням навіть самого існування українців. Це „стирання з лиця землі" було настільки успішним, що для більшої частини світу Україна, якщо вона десь колись і була, давно похована на кладовищі мертвих і забутих націй".

Давши огляд історії України від античних до післяверсальних часів, Л. Лавтон стверджує, що українська проблема має глибоке коріння та що „ця проблема набула тепер безпрецедентної гостроти. Доки українці не матимуть надійної свободи, доти вони проливатимуть кров – свою і своїх завойовників". Автор закінчив доповідь заявою, що миру в Европі „... не буде доти, доки українська проблема не знайде належного вирішення".

Другу доповідь – „Україна – найбільша проблема Европи" – Л. Лавтон виголосив у Близько- і Середньосхідньому товаристві за пів року до початку Другої світової війни. Він подав огляд переслідування та дискримінації українців у Радянському Союзі, Польщі, Румунії та Чехословаччині, описав боротьбу українців проти нівелюючої політики цих держав. Цю боротьбу окупанти замовчують, а інші держави її ігнорують. Він не уявляє, як Україна могла б визволитись з-під совєтського панування без допомоги іззовні, і був переконаний, що „велика більшість населення вітала б таку допомогу".

Щодо позиції Великої Британії стосовно України Л. Лавтон заявив: „Ми повинні стояти на боці України і на боці кожної держави, яка готова допомогти їй на прийнятних для неї умовах. Ми повинні прагнути того самого рішення, якого бажає сама Україна. І я переконаний, що це так само в наших інтересах, як і в її". І далі: „Наближаються великі переміни у Східній Европі". Нам необхідно знайти такі засоби, релізація яких дозволить малим і молодим націям жити незалежно поруч із старими й сильними".

Обкладинка книжки Л. Лавтона

Книжка має кілька передмов. Перше вступне слово „Рукописи не горять" написав Борис Тарасюк, міністер закордонних справ України, який підкреслив велике значення цього видання для розвитку тісних партнерських взаємин України з Великою Британією і висловив глибоку вдячність українським вченим за те, „що завдяки їм національна історична наука віднині поповнена справжньою перлиною політологічної думки".

Роберт Брінклі, Посол Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірляндії в Україні, у передмові „Захоплююча розповідь про Україну" цитує заклик Л. Лавтона, щоб малі і молоді нації могли „жити незалежно поруч із старими і сильними" та додає: „Це і є те, що сьогодні хоче бачити Сполучене Королівство: міцну, квітучу і незалежну Україну, прийняту як повноправний член до европейської сім'ї народів".

Академік Валерій Смолій, директор Інституту історії України НАН України, пише, що з появою цієї книжки „... історичні знання про Україну збагатилися новими важливими фактами, які розкривають маловідомі сторінки історії британсько-українських взаємин у 30-их роках XX століття". А далі пише: „Для українців особливо важливим є те, що надруковані доповіді Л. Лавтона віддзеркалюють зовнішній погляд стороннього спостерігача на них самих, їхнє минуле та їхню історичну перспективу".

Науковий виклад про британсько-українські взаємини міжвоєнного періоду написав Сергій Кот, науковий співробітник Інституту історії України НАН України. В кінці свого викладу він складає окрему подяку за допомогу розшуків оригінальних текстів доповідей голові Дослідної фундації ім. О. Ольжича Михайлові Герецю, Петрові та Олі Матулам, Ларисі Пастухів-Мартін та Катерині Криворучко.

Видання книжки було фінансоване Посольством Великобританії в Україні та Міжнародним фондом „Відродження". Всі матеріяли в цьому виданні подані українською і англійською мовами.

Книга має 168 сторінок, м'яку оправу. Її можна придбати, звертаючись на адресу: Olzhych Research Foudation Inc., c/o W. Litynsky; 1229 Spring Ave., Wynantskill, NY 12198. Ціна одного примірника, включно з коштами пересилки, 15 дол.

Михайло Герець

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС

щиро дякує Управі та всім працівникам Союзівки за сумлінно виконану працю під час 36-ої Конвенції УНС

Конвенція УНС перейшла дуже успішно у великій мірі завдяки покоївкам, офіціянтам, кухарям, секретарці, господарям та „амбасадорам доброї волі", які подбали щоб наші делегати та гості чудово провели свій час на Союзівці

Всі мали пам'ятне пережиття,
а від присутніх ми чули тільки похвали.

Спеціяльна подяка
належиться керівникові Союзівки Несторові Паславському,
кухареві Андрієві Соневицькому,
адміністраторам Соні Семенишин і Олесі Гуран
за їхню взірцеву працю.

Ще раз ДЯКУЄМО!!!

• РОЗШУКИ •

Свистун Марія Семенівна
розшукує брата
ВОЛОДИМИРА СВИСТУНА,
який народився
9 серпня 1922 року в селі
Велика Вільшаниця,
Золочівського району,
Львівської області.

Тел.: (661) 663-0162

• ПРАЦЯ •

Потрібна жінка
для догляду за старшою
хворою жінкою з проживанням.

Тел. (973) 761-7770

• ДО ВИНАЙМУ •

До винайму половина дому на 2 поверсі в Юніон, Н.Дж. 2 спальні, вітальня, кухня і лазничка. (Огрівання і гаряча вода включені).
Тел.: (908) 686-8487

• ЗНАЙОМСТВА •

Кавалер (42 р.), громадянин Канади, без злих навиків, запрошує дівчину лагідного характеру, некурящу до літ 40. Писати на адресу J. Shutyk, 21 Parker Pl., Guelph, Ont. N1E 7A7, Canada.

Понад 30,000 читачів тижнево дивиться на рекламні!
ОГОЛОШУЙТЕСЯ!
ЦЕ ПРАЦЮЄ!

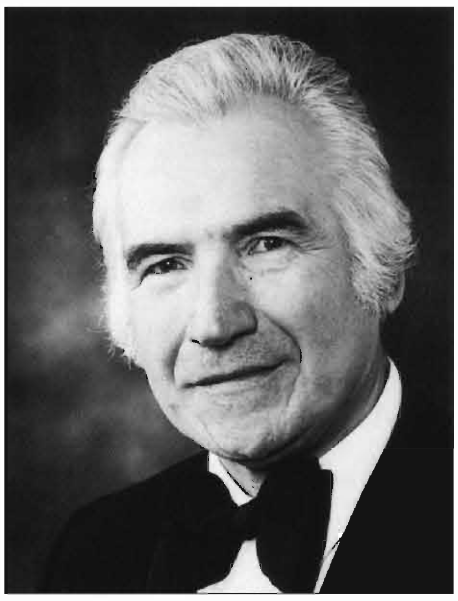
"СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклями

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на

тел.: **(973) 292-9800, дод. 3040**

Помер д-р Мирослав Антонович

(1917–2006 р)

Св. п. Мирослав Антонович

11 квітня ц. р. відійшов у вічність у Голяндії, на 89 році життя, д-р Мирослав Антонович – співак, музиколог, композитор, засновник і довголітній диригент хорів Візантійського та ім. М. Лисенка. Декілька років тому в Україні появилася книжка про життя, музичну та наукову діяльність д-ра Мирослава Антоновича під заголовком „Людина – легенда". І справді, його велика праця у ділянці популяризації української музики на Заході заслуговує на велике признання, подяку і пошану з боку українського народу.

Мирослав Антонович народився 1 березня 1917 року у містечку Долина на Бойківщині. Початкову освіту здобув у „Рідній школі", де співав у шкільному хорі. У львівській гімназії навчав гри на скрипці і гітарі, грав у шкільній оркестрі, співав у хорі Малої духовної семінарії під керівництвом Дмитра Котка, що стало для нього першою школою дириґентської майстерности. Вступив до Львівського університету на музикознавство до проф. Адольфа Хибінського. Ці студії визначили професійне зацікавлення і наукове спрямування, а саме – давня західньо-европейська та українська музика. Додатково учився на вокальному відділі Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка у клясі Одарки Бандрівської, а гри на фортепіяні й теорію музики – у Нестора Нижанківського. На конкурсі молодих співаків у 1938 р. був відзначений другою нагородою.

Під час війни навчався у Відні, був головою Музичної секції студентського товариства „Січ", після завершення навчання виступав як оперний співак у Австрії. Після війни опинився у таборі біженців у Новому Ульмі, був музичним керівником і дириґентом таборового театру „Розвага" та компонував музику до театральних вистав. Диригував також хором Духовної семінарії у Гіршберзі. У 1948 р. разом із семінарією переїхав до Голяндії. У 1950 році семінарію було зачинено, і Мирослав Антонович вступив до Утрехтського університету на музикознавчі студії, де захистив докторську дисертацію і став науковим співробітником університету. Щоб продовжувати хоровий спів під час Літургій, через брак українських співаків, дає оголошення до голяндської преси, що формується хор для виконання духовних творів українського обряду. Зголосилося 17 голяндців – і це був початок славного „Візантійського хору".

З нагоди 25-ліття „Візантійського хору" був нагороджений званням Лицаря Ордену „Оранье-Нассау", яке одержав від Королеви Голяндії 15 березня 1976 року. 2 лютого 1991 року йому присвоєно Звання „Заслужений діяч мистецтв України".

На платівках записано понад 200 творів духовної, клясичної та народної української пісні у виконанні хору, зокрема твори Дмитра Бортнянського, Максима Березовського, Кирила Стеценка, Олександра Кошиця, І. Воробкевича, Миколи Леонтовича та ін.

Виступи в Оперному театрі у Філярмонії Львова – це було колосальне переживання. На концертах були корифеї української музики – Микола Колесса, проф. Марія Білинська, Мирослава Скорик, Юрій Луців, Юрій Булка, Ярема Якубяк і багато інших, а з політиків – Вячеслав Чорновіл, брати Горині, Ростислав Братунь, посадник міста Богдан Котик. Залі були переповнені. Виступили також у Дрогобичі, Києві.

Д-р Мирослав Антонович передав хор Григорієві Саролє після 40 років праці, а той, у 1996 році, разом із одним із солістів хору – Павлом Гакенесом створили мішаний хор і дали йому ім'я Миколи Лисенка. Цього року припадає 10-ліття хору. Після перших успішних концертів в Голяндії, Франції у 2000 році хор поїхав в Україну, з великим успіхом виступив у Києві і Львові.

Посіяне д-ром М. Антоновичем зерно дотепер дає надзвичайні плоди, а щоб із його великої праці могли ще інші скористатися, він передав велику частину своєї бібліотеки та архіву до Українського Католицького університету у Львові.

Відійшла людина великого серця, взірцевий чоловік та батько сина Романа, доньок Мирослави та Андрусі, великий український патріот, музикант, науковець, дириґент, який так багато зробив для української музичної культури, для співпраці поміж українським та голяндським народами у ділянці музичної культури та у популяризації музики українського обряду.

Близько 300 осіб прийшли, щоб віддати останню шану цій заслуженій людині. Літургію відправляв Владика Михаїл Гринчишин з Парижу в сослуженні з о. Мітратом Павлом Когутом, близьким приятелем д-ра М. Антоновича та усіх хористів з „Візантійського хору", хору ім. Миколи Лисенка та „Когут-хору". Панахиду співав хор ім. Миколи Лисенка під керівництвом Павла Гакенеса, а „Вірую" співав син д-ра М. Антоновича – Роман. Вперше три хори, засновані д-ром М. Антоновичем, співали разом.

Нехай голяндська земля буде Йому легкою, а пам'ять про Нього нехай буде вічною!

Володимир Луців,
Лондон

Гаврило Кубіній – священик, в'язень, патріот

З Закарпаття надійшла сумна вістка про те, що 28 березня 2006 року в містечку Королеве Виноградівського району помер греко-католицький священик о. Гаврило Кубіній. Покійний народився 7 квітня 1927 р. на Закарпатті в родині учителів. В часі мадярської окупації навчався в Берегівській гімназії, а за радянських часів закінчив середню школу в Берегові.

В 1948 році „правоохоронні органи" СССР молодого Гаврила Кубінія, як і багатьох інших національно свідомих людей, запроторили в Сибір, звідки з надірваним здоров'ям він повернувся на Закарпаття після смерти диктатора Й. Сталіна.

В часі перших проявів виходу Греко-Католицької Церкви з підпілля Гаврило Кубіній 1990 року був висвячений єпископом Мукачівської греко-католицької єпархії Іваном Семедієм на священика. Прикладом для о. Гаврила був його старший брат Юлій, який після Другої світової війни закінчив в Римі теологічні студії, здобув докторат і протягом десятиліть був парохом в Закарпатській візантійській церковній митрополії в США.

В США, крім брата, від довшого часу живе син о. Гаврила – Юрій. Попри велику віддаль, брат і син встигли прибути на Закарпаття, щоб взяти участь в похоронних відправах, які очолив ординарій Мукачівської єпархії, Єпископ Мілан Шашік.

Нехай вічною буде пам'ять про колишнього в'язня й відданого священика-патріота, який зголосився до праці саме тоді, коли Греко-Католицька Церква, стаючи на ноги, почала ламати страхітливу спадщину комуністичного режиму.

Василь Маркусь

---

11 ЧЕРВНЯ 2006 РОКУ МИНАЄ 25 РОКІВ

як відійшов передчасно з цього світу
лікар і особливий любитель мистецтва

СВ. П.

д-р МИКОЛА КУЗЬМОВИЧ

Цих нечисленних,
що ще Його пам'ятають,
прошу згадати Його, в цю сумну річницю молитвою
і добрим словом

Дружина ОЛЬГА з дітьми та онуками

Ділимося сумною вісткою, що по довгій і тяжкій недузі
22 травня 2006 р. відійшла у вічність на 83-му році життя
наша найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

СВ. П.

ІРИНА ГУБЧАК

з дому ВЕЛЕЙ

ПАНАХИДА була відправлена 25 травня 2006 р.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 26 травня 2006 р. в соборі свв. Володимира і Ольги, а відтак на цвинтарі св. о. Николая в Чикаго, Ілл.

Покійна залишила у глибокому смутку:

чоловіка – МИКОЛУ
сина – ЮРІЯ з дружиною СУЗЕН
шваґра – ВОЛОДИМИРА
та ближчу і дальшу родину

Вічна їй пам'ять!

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

СВ. П.

д-р ЕВГЕН ПЕРЕЙМА

XII.10.1916–IV.22.2006

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього
відійшов у вічність 12 травня 2006 р.,
на 83-му році свого життя

СВ. П.

МИКОЛА БУРДА

нар. 1924 р., Вороблячин, Україна

Служив у 1-ій Дивізії „Галичина", також учасник боїв під Бродами

В глибокому смутку залишені:

дружина – ТАМАРА
швагер – ЛЕОНІД ПЕТРЕНКО
племінники – ВІКТОР ПЕТРЕНКО з родиною
– ІГОР ПЕТРЕНКО
та ближча і дальша родина в Україні та Сибірі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу 20 травня 2006 р. на українському цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

З глибоким жалем повідомляємо,
що 1 червня 2006 р.,
відійшов у вічність
наш найдорожчий МУЖ, ШВАГЕР і ВУЙКО

СВ. П.

д-р МИХАЙЛО ПАЛАМАР

нар. 6 вересня 1920 р. на Тернопільщині,
доктор економічних наук, автор довідок з історії та археології України,
громадський діяч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 6 червня 2006 року в українській православній катедрі св. Володимира у Філядельфії і на цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина – ГАЛИНА
швагерка – ЛЮБА ПРОЦИК
племінники – ОКСАНА ГРЕС з мужем МОРІСОМ
– РОМАН ПРОЦИК з дружиною ЛІДОЮ

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви:
на Українську Бібліотеку при Українському Освітньо-Культурному Центрі у Філядельфії (Ukrainian Library – UECC) на адресу:
700 Cedar Rd., Jenkintown, PA 19046, або
на українські студії при Колюмбійському Університеті
(Ukrainian Studies Fund – CU)
на адресу: 1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138.

У глибокому смутку ділимося вісткою, що 12 травня 2006 р.,
в Торонто, на 97-му році життя упокоївся в Бозі

СВ. П.

МИРОСЛАВ БОГДАН БІГУС

Колишній поручник Першої Дивізії Української Національної Армії,
Старшина спеціяльних доручень при Першому Курені 30-полку.
Відзначений Залізним Хрестом Другої Кляси за бої на Словаччині
та Австрії.
Активний член Братства Першої Дивізії УНА в Канаді.
Суспільний діяч, який сприяв виданню енциклопедії
проф. Кубійовича, довголітній адміністратор Вістей Комбатанта
та спонзор багатьох вартісних видань.

Ціле життя трудився для України, стремів її допомагати,
переживав її недолю та тішився її успіхами.

Вічна Йому пам'ять!

дружина – ЛІЛЯ
донька – УЛЯНА
сини – МИРОСЛАВ та ЮРКО
внуки – АНДРІЙ, ХРИСТИНА та ДАРІЯ
правнук – МАРКО
сестри – НАТАЛЯ та СТЕФА
ближча і дальша родина в Канаді, Америці та в Україні.

З почуттям невимовного жалю
ділимось сумною вісткою з родиною, приятелями,
знайомими і українською громадою,
що 30-го травня 2006 р. відійшов у Божу вічність
на 93 році життя наш найдорожчий
ТАТО, ДІДО, ПРАДІДО, КУЗЕН, ШВАҐЕР і ВУЙКО

СВ. П.

ЗИНОВІЙ САВИЦЬКИЙ

нар. 26-го листопада 1912 р. у Бірці, син о. Йосифа Савицького
катехита у Стрию та Людмили (з Левицьких) Савицької.

Магістер прав Львівського Університету, абсольвент Українського Музичного Інституту ім. Лисенка, активний в культурному житті української громади в Ютиці, НЙ, член парафії св. Володимира Великого в Ютиці, а останньо парафії св. Володимира Великого у Стемфорді, Конн., член Українського Музею в Ню-Йорку, прихильник Історико-Культурного Музею Михайла Грушевського у Києві.

ПАНАХИДА була відправлена в п'ятницю, 2-го червня 2006 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Leo Gallagher, 31 Arch St., Greenwich, Conn.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 3-го червня 2006 р., о год. 9:30 ранку з церкви св. Володимира Великого, 24 Wenzel Terrace, Stamford, Conn. Тлінні останки спочили на українському цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому жалю і смутку залишені:

син – ЮРІЙ
донька – ҐАНДЗЯ з мужем ЮРІЄМ МИЦАКОМ
внуки – ХРИСТЯ ГЛАДКА з мужем ОЛЬКОМ
– ДАНИЛО САВИЦЬКИЙ з дружиною НАТАЛІЄЮ
– МАКСИМ МИЦАК
правнучки – ОЛЕНА ГЛАДКА
– РОМА ГЛАДКА
тіточна сестра – КСЕНЯ АНТИПІВ
двоюрідні родини – МИКЛАСЕВИЧІ, ЗІНЬКИ, ОХРІМ, САВИЦЬКІ, ТИШОВНИЦЬКІ
швагер – ЕМІЛЬ КЛЮФАС з дружиною ІРЕНОЮ і родиною
швагерка – МАРТА ДОБЕРЧАК з родиною
братові пок. дружини – ГАЛИНА, МАРІЯ і ВІКТОРІЯ КЛЮФАС з родинами
ближча і дальша родина в США, Канаді і Україні: Клюфаси, Мицаки, Вірщуки, Омецінські, Надраги, Царики, Комаринські
друзі – ІВАНКА ПОЛОЗЯК, МИКОЛА КУЧЕРЕНКО

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів можна зложити пожертву на тривалий фонд ім. Зиновія і Теодозії Савицьких при Українському Музеї в Ню-Йорку, на тривалий фонд ім. о. Йосифа, Людмили і Зиновія Савицьких при Українському Католицькому Університеті у Львові (Ukrainian Catholic Education Foundation) або на Стипендійний Фонд СУА ім. д-р Теодозії Савицької.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*